

อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ
ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นิตา สิริจันทร์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2555

ใบรับรองสารนิพนธ์

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อสารนิพนธ์ อธิปไตยของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เสนอโดย นิดา ศิริจันทร์

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ วิชาเอก การจัดการทรัพยากรมนุษย์

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัญญา ปานเจริญ

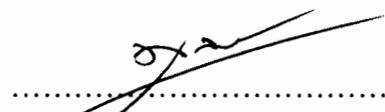
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กริช อัมโภชน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัญญา ปานเจริญ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชำนาญ ปิยวนิชพงษ์)

คณะรัฐประศาสนศาสตร์รับรองแล้ว

.....รักษาการคณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์
(อาจารย์ พูลศักดิ์ ประณูทนต์พาด)

วันที่ 15 เดือน พ. ค. พ.ศ. 2555

เลขทะเบียน.....	0222111
วันลงทะเบียน.....	7 ส.ค. 2555
เลขเรียกหนังสือ.....	๐๕๒.๖
	๑๖๕๖๙๐
	(๘๕๕๕)

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ เกิดขึ้นด้วยความตั้งใจ และมีความหวังว่าจะใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ความตั้งใจของผู้เขียนสำเร็จได้ด้วย ความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัญญา ปานเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ จนทำให้สามารถทำการค้นคว้าได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง ได้กรุณาแก้ไขปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ส่วนหนึ่งมาจากความกรุณาของบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำลังใจเสมอมา หากสารนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นิตา ศิริจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้.....	7
2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์.....	10
2.1.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับ.....	17
2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	18
2.2 ข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	31
2.2.1 วิสัยทัศน์.....	31
2.2.2 พันธกิจ.....	31
2.2.3 โครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	33
2.2.4 อำนาจหน้าที่หน่วยงานในสังกัด สป.กษ.....	33
2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ระเบียบวิธีการวิจัย.....	45
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	45
3.2 ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	46
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	48
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
3.6 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4. ผลการศึกษา.....	54
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของบุคลากรสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	58
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากร สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	59
4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	63
5. สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	75
5.2 อภิปรายผล.....	78
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	81
5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	81
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	88
ประวัติผู้เขียน.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำแนกตามหน่วยงาน	46
3.2 ขนาดตัวอย่างที่ต้องสำรวจ แยกตามหน่วยงาน	47
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามอายุ	54
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับตำแหน่ง	55
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ)	55
4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	56
4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ	56
4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด	57
4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคำตอบ	58
4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้	59
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	60
4.10 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ กับการยอมรับเทคโนโลยี สารสนเทศ	63
4.11 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านระดับตำแหน่ง กับการยอมรับ เทคโนโลยีสารสนเทศ	64
4.12 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	66
4.13 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา กับการยอมรับ เทคโนโลยีสารสนเทศ	67
4.14 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านลักษณะงานที่รับผิดชอบ กับการ ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	69
4.15 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านหน่วยงานที่สังกัด กับการยอมรับ เทคโนโลยีสารสนเทศ	70
4.16 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งผลกระทบต่อยอมรับ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	74

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างโปรแกรม Microsoft office Word 2010.....	14
2.2 ตัวอย่างโปรแกรม Microsoft PowerPoint.....	15
2.3 ตัวอย่างของโปรแกรม Microsoft Excel.....	15
2.4 เครือข่ายประเทศไทยกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....	16
2.5 โครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	33
2.6 โครงสร้างศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	36
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	45

หัวข้อสารนิพนธ์ อธิธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ
ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ชื่อผู้เขียน นิดา ศิริจันทร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัญญา ปานเจริญ
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากร สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตัวอย่างคือ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำที่ปฏิบัติงานในพื้นที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 301 คน ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว t-test สถิติ F-test และการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ผลการศึกษา พบว่า

1. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จากผลการศึกษา พบว่าคำถามที่ว่าปุ่ม Shut down คือปุ่มอะไรเป็นคำถามที่ตอบถูกมากที่สุด และคำถามที่ว่าโปรแกรมสำหรับพิมพ์เอกสารที่มากับ Windows ทุกversion เป็นคำถามที่ตอบผิดมากที่สุด โดยภาพรวมมีความรู้อยู่ในระดับมาก (11 – 15 คะแนน)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศผลการศึกษาพบว่า ระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่ายอมรับด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า บุคลากรที่มีระดับตำแหน่งที่แตกต่างกันมีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แตกต่างกันทุกด้าน ในขณะที่บุคลากรที่มีอายุ ระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ)

ระดับการศึกษา ลักษณะงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่สังกัดที่แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แตกต่างกันเพียงบางส่วน

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 พบว่าระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี IT (Information Technology) มีบทบาทสำคัญต่ออัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศซึ่งหมายถึงรวมถึงด้านการเกษตรและผลกระทบที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพของเกษตรกรและผู้ประกอบการเทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี เทคโนโลยีทำให้การสร้างที่พักอาศัยมีคุณภาพมาตรฐาน สามารถผลิตสินค้าและให้บริการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากขึ้น เทคโนโลยีทำให้ระบบการผลิตสามารถผลิตสินค้าได้เป็นจำนวนมากในราคาที่ถูกกลง เทคโนโลยีทำให้มีการติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก การเดินทางเชื่อมโยงถึงกันทำให้ประชากรในโลกติดต่อรับฟังข่าวสารกันได้ตลอดเวลา รวมถึงส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบแผนการทำเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรของไทย รวมทั้งรูปแบบธุรกิจการค้าและการตลาดที่ต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคซึ่งมีความต้องการส่วนบุคคลที่ต่างจากปัจจุบัน(สุรียานัมตระกูล, 2553) จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องเตรียมความพร้อมในการเข้าถึงเรียนรู้และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั้งในปัจจุบันและที่จะมาถึงในอนาคต การปรับตัวของเกษตรกรต่อการเปลี่ยนแปลงอันมีผลจากเทคโนโลยีสารสนเทศนับว่าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากดังนั้น การดำเนินงานของภาครัฐ โดยเฉพาะกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรจึงจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือช่วยเร่งการพัฒนาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

การที่จะทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าต่อไปได้นั้น การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) โดยระบุว่า “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาซึ่งการพัฒนาคน หมายถึงการพัฒนาคุณภาพของคนไทยให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคม และชาติในที่สุด อีกทั้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2537 เกี่ยวกับแผนและมาตรการเพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานรัฐ สนับสนุนและเร่งรัด

ให้ข้าราชการพัฒนาความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานต่าง ๆ นั้น ส่งผลให้องค์กรภาครัฐมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานทำให้ลดเวลาในการจัดเก็บข้อมูล และการประมวลผลข้อมูลทำได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ข้อมูลที่ได้สามารถนำมาใช้ได้ในการปฏิบัติงานประจำ อีกทั้งยังเป็นเครื่องช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงานได้ ส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรภาครัฐมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการพัฒนากระบวนการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ มีการดำเนินการได้อย่างล่าช้า เนื่องจากองค์กรขาดนโยบายที่ชัดเจน อีกทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540)

องค์กรภาครัฐที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานส่วนใหญ่จะเป็นหน่วยงานที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารงานที่ชัดเจนและมีการวางแผนและกลยุทธ์ในการบริหารและปฏิบัติการที่เหมาะสม มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างความได้เปรียบเชิงแข่งขัน และการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตถือเป็นกลยุทธ์หลักประการหนึ่งที่หน่วยงานต่าง ๆ จะต้องดำเนินการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานที่สำคัญ มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางการบริหารของกระทรวง ในการพัฒนายุทธศาสตร์แปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติจัดสรรทรัพยากรให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางภารกิจของกระทรวงเพื่อเป็นศูนย์กลางบริหารราชการของกระทรวง ซึ่งในการบริหารงานเพื่อสนองนโยบายของรัฐและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ตลอดจนสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีหน้าที่จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวง ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง พัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์และเครือข่ายรวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ หรือฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้โปรแกรม และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

จากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะทำให้บุคลากรสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงานนั้นอาจจะไม่ได้รับการยอมรับหรือ ถูกต่อต้านจากบุคลากรเนื่องจากเกรงว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะทำให้

บุคลากรถูกลดความสำคัญลงหรือมาเพิ่มงานในหน้าที่มากขึ้น ซึ่งในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานนั้น จะต้องทำให้ข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการรับรู้และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะศึกษา ถึงระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการแก้ไข สนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถของข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. เพื่อศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. เพื่อเปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้คือ

1.3.1 บุคลากร สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

1.3.2 ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยแยกเป็นขอบเขตดังต่อไปนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่

การศึกษานี้เป็นการศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวน 1,109คน (กองการเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2554) โดยจะศึกษาจากตัวอย่างจำนวน 301 คนโดยใช้วิธีการของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2548) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้จะศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามแนวความคิดปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรม ของโรเจอร์และชูเมกเกอร์(อ้างถึงในสุนิรัตน์ เสริมประสาทกุล, 2541) และแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (คูใจ เรื่องเวหา และคณะ 2522) เป็นหลัก ดังนี้

โรเจอร์ และชูเมกเกอร์ (อ้างถึงในสุนิรัตน์ เสริมประสาทกุล, 2541) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมออกเป็น 4 ปัจจัย โดยนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ปัจจัยด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน
3. ปัจจัยด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวความคิดความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยมีความรู้หลักเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
2. ความรู้เกี่ยวกับ Microsoft Windows
3. ความรู้เกี่ยวกับ MS Word
4. ความรู้เกี่ยวกับ MS PowerPoint
5. ความรู้เกี่ยวกับ MS Excel
6. ความรู้เกี่ยวกับ Internet

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการศึกษา อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาผลการวิจัยในครั้งนี้ทางผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1.5.1 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสม รองรับพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะนำมาใช้ในอนาคต

1.5.2 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการสนับสนุน และเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

1.5.3 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการแก้ไข หรือสนับสนุนให้บุคลากรสังกัดของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกิดการรับรู้และการยอมรับในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรมากำหนดนิยามศัพท์ เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือการวิจัยให้คำตอบตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังนี้

การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมีการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน นโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ 4 ประเด็น ดังนี้

1. **การใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ** หมายถึง การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อก่อให้เกิดการสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

2. **การนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน** หมายถึง การนำเอาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การบันทึกและจัดทำข้อมูล การประชาสัมพันธ์ฯ

3. นโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หมายถึง การที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน

4. ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งด้านการพัฒนาบุคลากร การจัดสรรงบประมาณ การสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาระบบ รวมถึงการที่ผู้บริหารมีการสนับสนุน และมีวิสัยทัศน์ที่ดีต่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศ ระบบสารสนเทศ เครื่องมือการนำคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานมีการสร้างกระบวนการทำงานและระบบการทำงานต่างๆขององค์กรให้อยู่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์นำไปใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วรวมทั้งต้องสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้

บุคลากรสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำที่ปฏิบัติงานในพื้นที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หมายถึง การที่บุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคอมพิวเตอร์ทั้งในด้านการเข้าและออกระบบ การพิมพ์ การใช้โปรแกรม Microsoft Windows และการใช้คอมพิวเตอร์ในการเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเกี่ยวกับ แนวคิด และทฤษฎีต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

ความหมายของความรู้

ความรู้เป็นคำที่เข้าใจยากเนื่องจากมีความเป็นนามธรรมสูงทำให้หลายคนเกิดความสับสนรู้สึกว่าอะไรคือความรู้นอกจากนี้ยังมีคำถามตามมาอีกมากกว่าเมื่อนิยามไม่ได้ว่าความรู้คืออะไรแล้วจะจัดการความรู้กันอย่างไรซึ่งในที่นี้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความรู้ในประเด็นต่างๆดังนี้

Davenport and Prusak (1998 อ้างถึงใน พรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ หมายถึง ส่วนผสมของกรอบประสบการณ์คุณค่าสารสนเทศที่เป็นสภาพแวดล้อมและกรอบการทำงานสำหรับการประเมินและรวมกันของประสบการณ์และสารสนเทศใหม่

Hideo Yamazaki (สำนักงานก.พ.ร.และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548) ให้ความหมายของความรู้ว่าเป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบเชื่อมโยงกับความรู้อื่นจนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆโดยไม่จำกัดช่วงเวลา

ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช (2548) ได้กล่าวว่า “ความรู้” นั้นมีหลายนัยและหลายมิติคือ

- ความรู้ คือ สิ่งที่น่าไปใช้จะไม่หมดหรือสึกหรอแต่จะยิ่งงอกเงยหรืองอกงามขึ้น

- ความรู้ คือ สารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติ
- ความรู้เกิดขึ้น ณ จุดที่ต้องการใช้ความรู้นั้น
- ความรู้ เป็นสิ่งที่ขึ้นกับบริบทและกระตุ้นให้เกิดขึ้น โดยความต้องการ

สรุปได้ว่า ความรู้ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ข้อมูลและสารสนเทศที่ผสมผสานกับประสบการณ์ความรู้ในบริบทการแปลความหมายการแสดงความคิดเห็น โดยเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสูงที่พร้อมจะนำไปประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจหรือใช้ในการทำงาน

การแบ่งระดับความรู้ (Levels of Knowledge)

ตามแนวคิดของ James Brain Quinn (อ้างถึงในสำนักงานก.พ.ร และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548) แบ่งระดับความรู้เป็น 4 ระดับได้แก่

ระดับที่ 1: Know –what (รู้ว่าคืออะไร) เป็นความรู้เชิงรับรู้หรือความรู้ที่ได้รับมาจากการเรียนเห็นหรือจดจำมีลักษณะเป็นความรู้ในภาคทฤษฎีว่าสิ่งนั้นคืออะไร

ระดับที่ 2: Know-how (รู้ว่าเป็นอย่างไร /รู้วิธีการ) เป็นความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

ระดับที่ 3: Know-why (รู้ว่่าทำไม /รู้เหตุผล) เป็นความเข้าใจที่ลึกซึ้งเชิงเหตุผลที่สลับซับซ้อนขึ้นภายใต้เหตุการณ์และสถานการณ์ต่างๆความรู้ในระดับนี้สามารถพัฒนาได้บนพื้นฐานของประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาและการอภิปรายร่วมกับผู้อื่น

ระดับที่ 4: Care –why (ใส่ใจกับเหตุผล) เป็นความรู้ในลักษณะการสร้างสรรค์ที่มาจากตัวเองบุคคลที่มีความรู้ในระดับนี้จะมีเจตจำนงแรงจูงใจและการปรับตัวเพื่อความสำเร็จ

ดังนั้น ในการจัดการความรู้องค์การต้องคำนึงถึงระดับของความรู้เพื่อก่อให้เกิดการบรรลุผลด้วย

การวัดความรู้

การวัดความรู้เป็นการวัดความสามารถในการระลึกเรื่องราวข้อเท็จจริง หรือประสบการณ์ต่างๆ หรือเป็นการวัดการระลึกประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับคำสอน การบอกกล่าว การฝึกฝนของผู้สอน รวมทั้งจากตำราจากสิ่งแวดลอมต่างๆ ด้วยคำถามวัดความรู้ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด (ไพศาล หวังพานิช, 2526) คือ

1. ถามความรู้ในเนื้อเรื่อง เป็นการถามรายละเอียดของเนื้อหาข้อเท็จจริงต่างๆ ของเรื่องราวทั้งหลาย ประกอบด้วยคำถามประเภทต่างๆ เช่น ศัพท์ นิยม กฎ ความจริง หรือรายละเอียดของเนื้อหาต่างๆ

2. ถามความรู้ในวิธีการดำเนินการ เป็นการถามวิธีการปฏิบัติต่างๆ ตามแบบแผน ประเพณี ขั้นตอนของการปฏิบัติงานทั้งหลาย เช่น ถามระเบียบแบบแผน ลำดับขั้น แนวโน้มการจัด ประเภทและหลักเกณฑ์ต่างๆ

3. ถามความรู้รอบยอด เป็นการถามความสามารถในการจดจำข้อสรุป หรือหลักการ ของเรื่องที่เกิดจากการผสมผสานหลักขณะร่วม เพื่อรวบรวมและย่อลงมาเป็นหลัก หรือหัวใจ ของเนื้อหา

จางง แรกพินิจ (2535) กล่าวว่า การวัดความรู้ที่ส่วนมากนิยมใช้แบบทดสอบ ซึ่งแบบทดสอบนี้เป็นเครื่องมือประเภทข้อเขียนที่นิยมใช้กันทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบอัตนัย หรือแบบความเรียง โดยให้เขียนตอบเป็นข้อความสั้นๆ ไม่เกิน 1-2 บรรทัด หรือเป็นข้อๆ ตามความเหมาะสม

2. แบบปรนัย แบ่งเป็น

2.1 แบบเติมคำ หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ แบบทดสอบนี้เป็นการวัด ความสามารถในการหาคำ หรือข้อความมาเติมลงในช่องว่างของประโยคที่กำหนดให้ถูกต้อง แม่นยำ โดยไม่มีคำตอบใดชี้นำมาก่อน

2.2 แบบถูก-ผิด แบบทดสอบนี้วัดความสามารถในการพิจารณาข้อความที่ กำหนดให้ว่าถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ จากความสามารถที่เรียนรู้มาแล้ว โดยจะเป็นการวัดความจำ และความคิด ในการออกแบบทดสอบควรต้องพิจารณาถึงข้อความจะต้องชัดเจน ถูกหรือผิดเพียง เรื่องเดียว สั้นกะทัดรัดได้ใจความ และไม่ควรรใช้คำปฏิเสธซ้อน

2.3 แบบจับคู่ แบบทดสอบนี้เป็นลักษณะการวางข้อเท็จจริง เงื่อนไข คำ ตัวเลข หรือ สัญลักษณ์ไว้ 2 ด้านขนานกัน เป็นแถวตั้ง 2 แถว แล้วให้อ่านคู่ข้อเท็จจริงในแถวตั้งด้านหนึ่งว่ามี ความเกี่ยวข้องกับ จับคู่ได้พอดีกับข้อเท็จจริงในอีกแถวตั้งหนึ่ง โดยทั่วไปจะกำหนดให้ตัวเลือกในแถว ตั้งด้านหนึ่งน้อยกว่าอีกด้านหนึ่ง เพื่อให้ได้ใช้ความสามารถในการจับคู่มากขึ้น

2.4 แบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบนี้เป็นข้อสอบที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เนื่องจาก สามารถวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์และตรวจให้คะแนนได้แน่นอน ลักษณะของข้อสอบ ประกอบด้วยส่วนข้อคำถาม และตัวเลือก โดยตัวเลือกจะมีตัวเลือกที่เป็นตัวถูก และตัวเลือกที่เป็น ตัวลวง ผู้เขียนข้อสอบต้องมีความรู้ในวิชานั้นอย่างลึกซึ้ง และรู้วิธีการเขียนข้อสอบ โดยมีข้อควร พิจารณา คือ ในส่วนข้อคำถามต้องชัดเจนเพียงหนึ่งเรื่อง ภาษาที่ใช้กะทัดรัดเหมาะสมกับระดับของ ผู้ตอบ ไม่ใช้คำปฏิเสธหรือปฏิเสธซ้อนกัน และไม่ควรถามคำถามแบบท่องจำ และในส่วนตัวเลือก ควรมีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียวที่มีความกะทัดรัด ไม่ชี้นำหรือแนะคำตอบ มีความเป็นอิสระ

จากกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเรียงตามลำดับตามปริมาณหรือตัวเลข ตัวลงต้องมีความเป็นไปได้และกำหนดจำนวนตัวเลือก 4 หรือ 5 ตัวเลือก

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดความรู้เป็นการวัดความสามารถของบุคคลในการระลึกนึกถึงเรื่องราว หรือสิ่งที่เคยเรียนมาแล้วซึ่งคำถามที่ใช้ในระดับนี้ คือความจำ และความเข้าใจ ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้การวัดความรู้แบบถามความรู้ในเรื่อง และถามความรู้ในวิธีการดำเนินการ และใช้แบบทดสอบแบบปรนัยแบบเลือกตอบ ในการวัดความรู้

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ความหมาย

คอมพิวเตอร์ คือ อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ (electronic device) ที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการกับข้อมูลที่สามารถเป็นได้ ทั้งตัวเลข ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายในสิ่งต่างๆ โดยคุณสมบัติที่สำคัญของคอมพิวเตอร์คือการทำงานที่สามารถกำหนดชุดคำสั่งล่วงหน้าหรือโปรแกรมได้ (programmable) นั่นคือคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้หลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับชุดคำสั่งที่เลือกมาใช้งาน ทำให้สามารถนำคอมพิวเตอร์ไปประยุกต์ใช้งานได้ อย่างกว้างขวาง เช่น ใช้ในการตรวจคลื่นความถี่ของหัวใจ การฝาก - ถอนเงินในธนาคาร การตรวจสอบสภาพรถยนต์ เป็นต้น ข้อดีของคอมพิวเตอร์ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง และมีความรวดเร็ว (คุงใจ เรื่องเวหา และคณะ, 2552)

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะเป็งานชนิดใดก็ตาม เครื่องคอมพิวเตอร์จะมีวงจรการทำงานพื้นฐาน 4 อย่าง (IPOS cycle) คือ (คุงใจ เรื่องเวหา และคณะ, 2552)

1. รับข้อมูล (Input) เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการรับข้อมูลจากหน่วยรับข้อมูล (input unit) เช่น คีบอร์ด หรือ เมาส์
2. ประมวลผล (Processing) เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการประมวลผลกับข้อมูล เพื่อแปลงให้อยู่ในรูปอื่นตามที่ต้องการ
3. แสดงผล (Output) เครื่องคอมพิวเตอร์จะให้ผลลัพธ์จากการประมวลผลออกมายังหน่วยแสดงผลลัพธ์ (output unit) เช่น เครื่องพิมพ์ หรือจอภาพ
4. เก็บข้อมูล (Storage) เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการเก็บผลลัพธ์จากการประมวลผลไว้ในหน่วยเก็บข้อมูล เพื่อให้สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ในอนาคต

คุณสมบัติของคอมพิวเตอร์

ปัจจุบันนี้คนส่วนใหญ่นิยมนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานต่างๆ มากมาย ซึ่งผู้ใช้ส่วนใหญ่ มักจะคิดว่าคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่สามารถทำงานได้สารพัด แต่ผู้ที่มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ จะทราบว่า งานที่เหมาะสมกับการนำคอมพิวเตอร์มาใช้อย่างยิ่งคือการสร้าง สารสนเทศ ซึ่งสารสนเทศ เหล่านั้นสามารถนำมาพิมพ์ออกทางเครื่องพิมพ์ ส่งผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือจัดเก็บไว้ใช้ใน อนาคตก็ได้ เนื่องจากคอมพิวเตอร์จะมีคุณสมบัติต่างๆ คือ (ดุจใจ เรื่องเวหา และคณะ, 2552)

1. ความเร็ว (speed) คอมพิวเตอร์ในปัจจุบันนี้สามารถทำงานได้ถึงร้อยล้านคำสั่งใน หนึ่งวินาที

2. ความเชื่อถือ (reliable) คอมพิวเตอร์ทุกวันนี้จะทำงานได้ทั้งกลางวันและกลางคืน อย่างไม่มีการผิดพลาด และไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

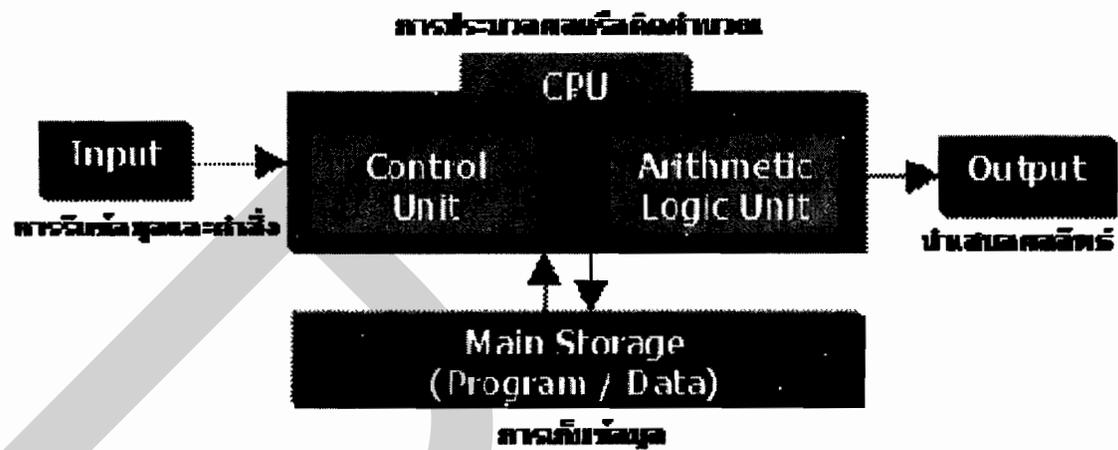
3. ความถูกต้องแม่นยำ (accurate) วงจรคอมพิวเตอร์นั้นจะให้ผลของการคำนวณที่ ถูกต้องเสมอหากผลของการคำนวณผิดจากที่ควรจะเป็น มักเกิดจากความผิดพลาดของโปรแกรม หรือข้อมูลที่เข้าสู่โปรแกรม

4. เก็บข้อมูลจำนวนมากๆ ได้ (store massive amounts of information) ไมโครคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบัน จะมีที่เก็บข้อมูลสำรองที่มีความสูงมากกว่าหนึ่งพันล้านตัวอักษร และสำหรับระบบ คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่จะสามารถเก็บข้อมูลได้มากกว่าหนึ่งล้านๆ ตัวอักษร

5. ย้ายข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้อย่างรวดเร็ว (move information) โดยใช้ การติดต่อสื่อสารผ่านระบบ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถส่งพจนานุกรมหนึ่งเล่มในรูปของ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ไกลคนซีกโลกได้ในเวลาเพียงไม่ถึงหนึ่งวินาที ทำให้มีการเรียกเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมกันทั่วโลกในปัจจุบันว่า ทางด่วนสารสนเทศ (Information Superhighway)

วิธีการทำงานของคอมพิวเตอร์อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อช่วยให้การ ทำงานเอกสารที่ซ้ำๆ ได้อย่างรวดเร็ว (ดุจใจ เรื่องเวหา และคณะ, 2552)

- การคำนวณตัวเลข ถูกต้อง แม่นยำ
- สามารถเก็บข้อมูล ปรับปรุงแก้ไข ได้โดยง่าย
- การจัดเก็บข้อมูลให้เป็นฐานข้อมูล แล้วสืบค้นได้
- การติดต่อสื่อสาร เพื่อสืบค้นข้อมูล เพื่อบันทึก

ขั้นตอนที่	การทำงาน	ตัวอย่างอุปกรณ์
1. การรับข้อมูลและคำสั่ง (Input)	คอมพิวเตอร์รับข้อมูลและคำสั่งผ่านอุปกรณ์นำเข้าข้อมูล	Mouse, Keyboard, Scanner, Microphone
2. การประมวลผลหรือคิดคำนวณ (Processing)	ข้อมูลที่คอมพิวเตอร์รับเข้ามา จะถูกประมวลผลโดยการทำงานของหน่วยประมวลผลกลาง (CPU : Central Processing Unit) ตามคำสั่งของโปรแกรม หรือซอฟต์แวร์	CPU
3. การแสดงผลลัพธ์ (Output)	คอมพิวเตอร์จะแสดงผลลัพธ์ของข้อมูลที่ป้อน หรือแสดงผลจากการประมวลผลทางอุปกรณ์แสดงผล	Monitor, Printer, Speaker
4. การเก็บข้อมูล (Storage)	ผลลัพธ์จากการประมวลผลสามารถเก็บไว้ในหน่วยเก็บข้อมูล	hard disk, floppy disk, CD-ROM

การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2550)

1. การเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์

- 1.1 เสียบปลั๊กไฟทุกเส้นที่ต่อจากเครื่องคอมพิวเตอร์
- 1.2 กดปุ่ม Power เพื่อเปิดเครื่อง จะมีไฟติดที่เครื่องและเป็นพิมพ์
- 1.3 เปิดสวิทซ์จอภาพ จะมีตัวอักษรขึ้นบนจอภาพ และเริ่มเข้าสู่โปรแกรม

- 1.4 ใช้เมาส์คลิกที่ปุ่ม Start จะปรากฏกลุ่มงานให้เลือกใช้
- 1.5 ใช้เมาส์คลิกที่โปรแกรม (Programs) จะปรากฏแถบรายชื่อโปรแกรมต่างๆ ให้เลือก
- 1.6 คลิกชื่อโปรแกรมที่ต้องการใช้งาน โปรแกรมงานก็จะถูกเปิดขึ้นทันที
2. การปิดเครื่องคอมพิวเตอร์
 - 2.1 คลิกที่ปุ่มปิด โปรแกรม (Close) X
 - 2.2 คลิกที่ปุ่ม Start
 - 2.3 เลือก shut down
 - 2.4 เลือกตัวเลือกที่ต้องการ
 - 2.5 เลือกปุ่ม OK แล้วเครื่องจะถูกปิดลง

ระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows (คู่มือ เรื่องเวลา และคณะ, 2552)

Microsoft Windows

เป็นระบบปฏิบัติการ ซึ่งเป็นตัวกลางในการควบคุมฮาร์ดแวร์ สามารถจัดการข้อมูลที่อยู่ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น การเข้าถึงข้อมูลหรือโปรแกรม ที่อยู่ในหน่วยบันทึกข้อมูล เพื่อส่งต่อให้กับโปรแกรมใช้งานต่างๆ ทำการแก้ไข ลบ หรือ จัดระเบียบข้อมูลบริษัท ไมโครซอฟท์ ได้พัฒนาระบบปฏิบัติการ Windows.XP ซึ่งคำว่า XP ย่อมาจาก eXPerience หมายถึง ประสบการณ์ที่สะสมมานาน เป็นการรวบรวมประสบการณ์และข้อดีของ Windows รุ่นต่างๆ ไว้ด้วยกัน ความสามารถและการออกแบบของ Windows XP นั้น เป็นการผสมผสานการทำงานระหว่าง Windows.Me และ Windows 2000 ให้มีความสามารถและสวยงามมากยิ่งขึ้น

ชุดโปรแกรมของ Windows.XP

รุ่น Home Edition เหมาะสำหรับผู้ใช้งานตามบ้านทั่วไป หรือนักเล่นเกมส์ โดยมีการออกแบบที่นำใช้มากยิ่งขึ้น และจัดสรรให้ใช้งานทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความหลากหลาย มีโปรแกรมด้านมัลติมีเดีย คู่มือฟังเพลงบนเครื่อง PC พร้อมทั้งห้องอินเทอร์เน็ตที่สมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

รุ่น Professional Edition เหมาะสำหรับผู้ใช้งานทางธุรกิจ หรือผู้ใช้งานตามบ้านที่ต้องการประสิทธิภาพในการทำงาน และความปลอดภัยของข้อมูลในระดับสูง

รุ่น Professional 64-Bit Edition เหมาะกับงานที่ต้องการการประมวลผลสูงกว่าปกติ โดยถูกออกแบบมารองรับการทำงานแบบ 64 บิต เพื่อใช้กับ CPU Itanium (Pentium 4)

ความต้องการทรัพยากรระบบ

ระบบปฏิบัติการ Windows. XP นั้น จะต้องใช้ทรัพยากรเพิ่มขึ้นมากกว่า Windows รุ่นก่อนๆ อย่าง Windows 98 หรือ Windows Me อยู่ค่อนข้างมาก เนื่องจากประสิทธิภาพและระบบความปลอดภัยต่างๆ ที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีความเร็วอย่างต่ำ 233 MHz แต่หากต้องการประสิทธิภาพในการทำงานที่ค่อนข้างสูง ควรใช้ความเร็วซีพียู 300 MHz ขึ้นไป หน่วยความจำ (RAM) อย่างน้อย 64 MB แต่แนะนำ 128 MB ขึ้นไป แผ่นบันทึกข้อมูลแบบแข็ง (Hard Disk) มีเนื้อที่เหลืออย่างน้อย 1.5 GB จอภาพสีและถ้าจะให้สะดวกยิ่งขึ้นก็จำเป็นต้องมีหน่วยขับซีดีรอม (CD-ROM Drive) เมาส์(Mouse) และแผงแป้นอักขระ (Keyboard) คีย์

Microsoft office Word 2010

เป็น โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processing Application) ที่สามารถทำงานได้ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ สามารถติดตั้งได้บนระบบปฏิบัติการ Windows XP/2000 โปรแกรมมีความสามารถในการใช้ทำงานด้านเอกสาร เช่น จดหมาย รายงาน บันทึกข้อความ ใบประกาศ และคู่มือการใช้งานต่างๆ การจัดการกับข้อความในเอกสารได้อย่างง่าย เช่นการแก้ไขข้อความ ตกแต่งด้วยสี และแบบตัวอักษร การใส่ตาราง รูปภาพ การตรวจสอบตัวสะกดและไวยากรณ์ การทำจดหมายเวียน และการใช้งานเอกสารร่วมกัน นอกจากนี้ยังสามารถบันทึกเอกสารในรูปแบบของ XML เพื่อให้ผู้ใช้สามารถแยกเนื้อหาของเอกสารออกจากขอบเขตของรูปแบบของเอกสาร

ภาพที่ 2.1 ตัวอย่างโปรแกรม Microsoft office Word 2010

โปรแกรม Microsoft PowerPoint

เป็นโปรแกรมสำหรับการนำเสนอข้อมูล ข้อมูลขององค์กร ข้อมูลการขาย การใช้เป็นสื่อประกอบการสอน หรือในการสอน ประชุม อบรม และสัมมนา

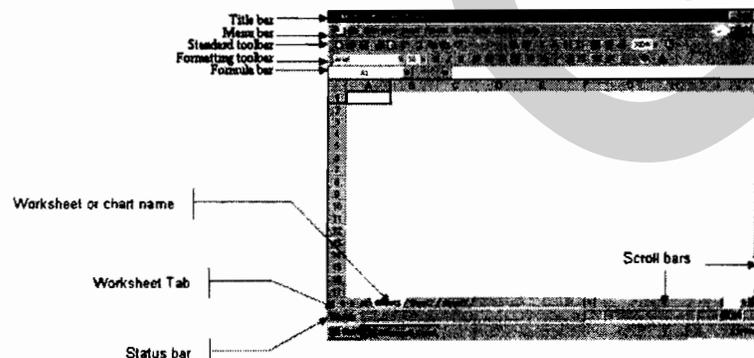

ภาพที่ 2.2 ตัวอย่างของโปรแกรม Microsoft PowerPoint

นอกจากการสร้างงานพรีเซนเตชันออกทางจอภาพแล้ว ยังสามารถสร้างเอกสารประกอบการบรรยาย เช่น เอกสารแจกผู้ฟัง บันทึกย่อสำหรับผู้บรรยาย เป็นต้น รวมทั้งการนำเสนองานในรูปแบบของเว็บเพจ และใน Microsoft PowerPoint 2003 ยังสามารถบันทึกผลงานลงในซีดีรอมเพื่อนำไปแสดงบนคอมพิวเตอร์ที่ได้ติดตั้งโปรแกรม Microsoft PowerPoint ได้ด้วย

การใช้โปรแกรม Microsoft Excel

โปรแกรม Excel เป็นโปรแกรมประเภทตารางคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Spreadsheet) ประกอบด้วยตารางสี่เหลี่ยมจำนวนมากมาปรากฏบนจอภาพ แต่ละช่องบนแผ่นกระดาษอิเล็กทรอนิกส์ เก็บข้อความ ตัวอักษร หรือตัวเลข ซึ่งสามารถสั่งให้คำนวณตัวเลขเพื่อหาผลรวม ค่าเฉลี่ย ยอดขายสูงสุดในแต่ละวัน สร้างแผนภูมิเพื่อแสดงอัตราส่วนการขายในแต่ละช่วงเวลาที่กำหนด แสดงการเปรียบเทียบยอดขายทั้งหมดกับยอดขายในแต่ละวัน ในสัปดาห์เดียวกัน โดยภาพรวม โปรแกรม Excel สามารถช่วยประหยัดเวลาในการสรุปข้อมูลต่างๆ ด้วยมือได้

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างของโปรแกรม Microsoft Excel

ระบบอินเทอร์เน็ต

ความหมายของอินเทอร์เน็ต

เครือข่ายของการสื่อสารข้อมูลขนาดใหญ่ ประกอบด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมาก เชื่อมโยงแหล่งข้อมูลจากองค์กรต่างๆ ทั่วโลกเข้าด้วยกัน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2550)

ปัจจุบันเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นที่นิยม และใช้กันอย่างแพร่หลายในทุกๆ วินาที ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ทั่วโลกติดต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตนับเป็นแสนๆ คน โดยสาเหตุที่ทำให้เป็นที่นิยม คือ (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2550)

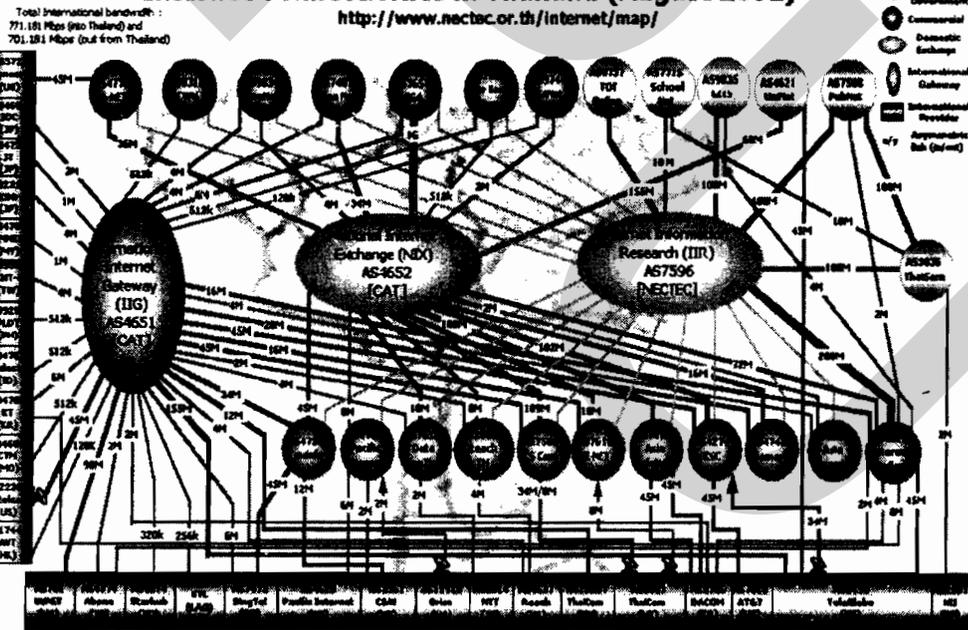
- ไม่จำกัดระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ต่างระบบปฏิบัติการกัน ก็สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้ เช่น คอมพิวเตอร์ที่มีระบบปฏิบัติการแบบ Window98 สามารถสื่อสารกับคอมพิวเตอร์ที่มีระบบปฏิบัติการแบบ Macintosh ได้

- เครื่องระดับไมโครคอมพิวเตอร์ เครื่อง PC : windows98, WindowsXP, Windows2000, Linux, Unix

- เครื่อง Macintosh : Mac System7

- เครื่องระดับมินิคอมพิวเตอร์ : Unix, Linux

Internet Connectivities in Thailand (August 2002)

ภาพที่ 2.4 เครือข่ายประเทศไทยกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2550)

2.1.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับ

ความหมายของการยอมรับ

โฟสเตอร์ (Foster อ้างถึงใน สุนิรัตน์ เสริมประสาทกุล, 2541) ได้ให้ความหมายของการยอมรับว่า หมายถึงการที่ประชาชนได้เรียนรู้ผ่านการศึกษา โดยผ่านขั้นตอนการรับรู้ การยอมรับ จะเกิดขึ้นได้หากมีการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้นั้นจะได้ผลก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้ทดลองปฏิบัติจนเมื่อเขาแน่ใจว่าสิ่งประดิษฐ์นั้น สามารถให้ประโยชน์อย่างแน่นอน เขาจึงกล้าลงทุนสร้างหรือซื้อสิ่งประดิษฐ์นั้น

บุญสม วราเอกศิริ (2529) ได้ให้ความหมายของการยอมรับว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลหลังจากได้รับความรู้ แนวความคิด ความชำนาญ ประสบการณ์ใหม่ๆ และได้ยึดถือปฏิบัติตาม

สรุปได้ว่า การยอมรับ ในการศึกษา หมายถึง การที่ผู้ใช้เทคโนโลยีได้รับความรู้ แนวคิดนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ แล้วนำไปปฏิบัติตาม

กระบวนการยอมรับ

Rogers and Shoumarker (1971 อ้างถึงใน บุญธรรม จิตค่อนันต์, 2540) กล่าวถึงกระบวนการยอมรับ (adoption process) ว่าเป็นกระบวนการทางจิตใจของบุคคล ซึ่งเริ่มต้นด้วยการเริ่มรู้หรือได้ขึ้นเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่ แล้วไปสิ้นสุดลงด้วยการตัดสินใจยอมรับไปปฏิบัติ กระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายกับการเรียนรู้และการตัดสินใจ (learning and decision making) โดยได้แบ่งกระบวนการยอมรับออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มรู้หรือรับรู้ (awareness) เป็นขั้นแรกที่บุคคลเริ่มรู้เกี่ยวกับเรื่องใหม่หรือความคิดใหม่ แต่ขาดรายละเอียด การรับรู้อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญด้วยการพบเห็นด้วยตนเองหรือโดยการเผยแพร่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือเอกชน

ขั้นที่ 2 ขั้นสู่ความสนใจ (interest) เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มมีความสนใจในแนวความคิดใหม่จึงพยายามไต่หาความรู้ในรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อพิจารณาแยกแยะความเป็นไปได้ประโยชน์และความเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ขั้นไตร่ตรอง (evaluation) เป็นขั้นที่บุคคลศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่ แล้วคิดเปรียบเทียบกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันว่า ถ้ารับเอาแนวความคิดใหม่มาปฏิบัติจะเกิดผลดีหรือไม่คืออย่างไรบ้าง ในขณะนี้และในอนาคต ควรหรือไม่ที่จะทดลองดูก่อน หากรู้สึกว่ามีผลดีมากกว่าจะตัดสินใจทดลองดูเพื่อให้เกิดความแน่ใจก่อนที่จะรับไปปฏิบัติจริงๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นทดลองทำ (trial) เป็นขั้นที่บุคคลทดลองทำตามแนวความคิดใหม่โดยทำการทดลองแต่เพียงเล็กน้อย เพื่อดูว่าจะเข้ากันหรือไม่กับสภาวะการณ์ในปัจจุบันของตนและผลจะออกมาตามที่คาดคิดไว้หรือไม่ ในขั้นนี้บุคคลจะแสวงหาข่าวสารที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่นั้นซึ่งผลจากการทดลองจะมีความสำคัญยิ่งต่อการตัดสินใจ ที่จะปฏิเสธหรือยอมรับต่อไป

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปปฏิบัติหรือขั้นยอมรับ (adoption) เป็นขั้นที่บุคคลตัดสินใจรับแนวความคิดใหม่ไปปฏิบัติอย่างเต็มที่ หลังจากที่ได้ทดลองปฏิบัติและทราบผลเป็นที่พอใจแล้ว

นรินทร์ชัย และกมล (2539:57-59 อ้างถึงใน สุวีริรัตน์ เสริมประสาทกุล, 2541) กล่าวว่ากระบวนการยอมรับว่ามีอยู่ 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นรับทราบ (Awareness stage) เป็นการเริ่มต้นที่บุคคลได้รับทราบแนวคิดใหม่ๆ หรือ นวัตกรรมใหม่ๆ
2. ขั้นสนใจ (Interest stage) เป็นขั้นที่บุคคลเกิดความสนใจในนวัตกรรมนั้นจึงมีการเสาะแสวงหาข่าวสารและรายละเอียดเพิ่มเติม
3. ขั้นไตร่ตรองและขั้นประเมิน (Evaluation stage) เป็นขั้นที่บุคคลเกิดความสนใจในนวัตกรรมนั้นจนถึงระดับหนึ่ง มักจะไตร่ตรองหรือประเมิน โดยเทียบกับประสบการณ์หรือความรู้ของตนว่า นวัตกรรมนี้เมื่อนำไปปฏิบัติจะให้ประโยชน์เพียงใด ทำให้เขาได้สิ่งที่ต้องการขึ้นบ้างไหม
4. ขั้นลองทำ (Trial stage) โดยการลองทำตามนวัตกรรมนั้นว่าจะเกิดผลอย่างไร
5. ขั้นยอมรับหรือนำไปใช้ (Adoption) ขั้นนี้มักเกิดขึ้นหลังจากได้มีการลองทำและประสบผลดีเป็นที่ประจักษ์แล้ว จึงนำนวัตกรรมไปใช้

2.1.4 แนวความคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวความคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเกี่ยวข้องในเรื่องข้อมูล สารสนเทศ ซึ่งมีความหมายและรายละเอียด ดังนี้

ความหมายของข้อมูล

ประสพสุข ศรีสว่างวงศ์ (2537) ได้ให้ความหมายของข้อมูล (data) ว่าหมายถึงข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน ข้อมูลอาจเป็นตัวเลข ตัวหนังสือ สัญลักษณ์ เสียง ภาพ เป็นต้น

สุชาดา กิระนันท์ (2541) ได้ให้ความหมายของข้อมูล (data) ว่า คือข้อความจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจจะเป็นตัวเลขหรือข้อความที่ทำให้ผู้อ่านข้อมูลทราบความเป็นไปหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ศิริชัย พงษ์วิชัย (2537) ได้ให้ความหมายของคำว่า ข้อมูล หมายถึง ข่าวสารหรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับคนหรือสิ่งของ ข้อมูลอาจอยู่ในรูปของตัวเลขหรือข้อความ ซึ่งได้จากการนับ การสังเกตหรือการบันทึก

แหล่งที่มาของข้อมูล

ศิริชัย พงษ์วิชัย (2537) ได้จำแนกตามแหล่งที่มาของข้อมูลได้ 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรงหรือที่เรียกว่า แหล่งปฐมภูมิ (primary source) ซึ่งเป็นแหล่งที่เกิดของข้อมูล โดยไม่มีการเปลี่ยนรูปเปลี่ยนความหมาย ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้มานี้ ถือว่าเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้มากที่สุด เช่น ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ เป็นต้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งที่มีผู้เก็บข้อมูลมาแล้วหรือที่เรียกว่า แหล่งทุติยภูมิ (secondary data) ข้อมูลที่ได้จากแหล่งทุติยภูมินี้อาจจะมีการเปลี่ยนรูปเปลี่ยนความหมาย ซึ่งอาจจะมี ความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้โดยข้อมูลที่คืนั้น ควรมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ

2.1 ความถูกต้อง (accuracy) ข้อมูลต้องมีความถูกต้องแม่นยำสูง ถูกต้องตามความเป็นจริงและยังต้องถูกต้องตามความประสงค์ ของการที่จะใช้ในการประมวลผลด้วย

2.2 ความสมบูรณ์ (completeness) ข้อมูลต้องเป็นข้อมูลที่ให้ข้อเท็จจริง ข่าวสารที่ครบถ้วน ทุกอย่างหรือทุกด้านที่ฝ่ายบริหารหรือผู้ใช้ต้องการ

2.3 ความรวดเร็วต่อการใช้งาน (timeliness) หรือความทันเวลา ต้องเป็นข้อมูลที่ทันสมัยหรือทันตามกำหนดเวลาที่จะนำไปใช้งาน ไม่เป็นข้อมูลที่ได้รับเข้ามาอย่างล่าช้า ซึ่งอาจไม่มีคุณค่าอะไร ถึงแม้ว่าจะเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำสูงก็ตาม

2.4 ความเหมาะสมกับการประมวลผล ข้อมูลต้องเหมาะสมกับการประมวลผลในทุกๆ ด้าน เช่น สามารถจับบันทึกมาได้ หรือข้อมูลอยู่ในแบบสอบถาม หรือแบบบันทึกที่สะดวกแก่การประมวลผล (รศสุคนธ์ หังสพฤกษ์, 2531)

ความหมายสารสนเทศ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2541) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศ (information) ว่าหมายถึงข้อมูลที่นำมาประมวลผลด้วยประการต่างๆ เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ปทีป เมธาคณวุฒิ (2538) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศ (information) ว่าหมายถึงข้อมูลซึ่งผ่านการเลือกสรรแล้ว โดยการประมวลผล ดังนั้นสารสนเทศจึงเกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูล

หรือข้อเท็จจริงแล้ว จัดระเบียบให้เป็นความรู้หรือข่าวกรอง ซึ่งจะใช้เป็นข้อเท็จจริง หรือเป็นพื้นฐานในการคาดการณ์ล่วงหน้า หรือช่วยในการวินิจฉัยสั่งการได้ทันที

สุชาดา กิระนันท์ (2541) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศ (information) ว่าหมายถึง ข้อความรู้ที่ประมวลได้จากข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น จนได้ข้อสรุปเป็นข้อความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยเน้นที่การเกิดประโยชน์ คือความรู้ที่เกิดเพิ่มขึ้นกับผู้ใช้

ชุมพล ศฤงคารศิริ (2539) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศ (information) ว่าหมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูป ที่มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้รับ (recipient)

ดังนั้น สามารถสรุปความแตกต่างของคำว่า “ข้อมูล” และ “สารสนเทศ” ได้ว่าข้อมูลเป็น ข้อมูลดิบ (raw data) หรือข้อเท็จจริง (fact) ส่วนสารสนเทศเกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลหรือ ข้อเท็จจริงและจัดระเบียบให้เป็นความรู้หรือข่าวสาร ที่สามารถช่วยในการตัดสินใจบางอย่าง ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สารสนเทศเกิดมาจากข้อมูล แต่ข้อมูลทั้งหมดจัดว่าเป็นข้อมูลดิบ (raw data) หรือข้อเท็จจริง (fact) ไม่อาจทำเป็นสารสนเทศได้หมด ข้อมูลจะแปรมาเป็นสารสนเทศ ได้ต้องผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงโดยต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ประโยชน์อย่างใด อย่างหนึ่ง ข้อมูลจะคงสภาพความเป็นข้อมูลอยู่เสมอและสำหรับผู้ใช้ทุกคน แต่สารสนเทศ เป็นข้อความรู้ที่ประมวลได้จากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แล้วออกมาเป็นความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้ นั้นๆ คุณภาพของสารสนเทศจะขึ้นอยู่กับข้อมูลที่นำมาพิจารณาว่า เป็นข้อมูลที่เหมาะสม มีคุณภาพ รวมถึงกระบวนการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมด้วย (สุชาดา กิระนันท์, 2542)

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สุชาดา กิระนันท์ (2541) ได้ให้ความหมายของคำว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology) หมายถึง เทคโนโลยีทุกด้านที่เข้ามาร่วมกันในกระบวนการจัดเก็บ สร้าง และสื่อสารสารสนเทศ ดังนั้นจึงครอบคลุมเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการข้างต้น เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล บันทึกลงและค้นคืน เครือข่ายสื่อสารข้อมูล อุปกรณ์สื่อสาร และ โทรคมนาคม เป็นต้น

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2541) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ คือเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดเก็บ ประมวลผลและเผยแพร่สารสนเทศ ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม หรือ computer & communication ที่นิยมเรียกย่อ ๆ ว่า c & c อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มที่จะนับเทคโนโลยีอื่นๆ ที่เป็นองค์ประกอบของ c & c และที่เกี่ยวข้อง

เข้ามาเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย เช่น เทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีระบบอัตโนมัติ เทคโนโลยีการพิมพ์ เทคโนโลยีสำนักงานอัตโนมัติ เป็นต้น

เทลเลอร์ (Taylor, 1988 อ้างถึงใน กิดานันท์ มลิทอง, 2546) ได้กล่าวถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ว่าหมายถึง การใช้เครื่องมือทางคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม เพื่อใช้ในการเก็บประมวล ถ่ายทอดและแสดงผลลัพธ์ของข้อมูลข่าวสาร ในรูปของภาพ เสียง ตัวอักษรและตัวเลข ความสามารถในการรับข้อมูล จากแหล่งข่าวสารจำนวนมาก ทั้งในรูปของภาพและตัวอักษร และความสามารถในการส่งข้อมูลข่าวสารไปยังแหล่งต่างๆ ได้อย่างกว้างไกลโดยเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น จะสามารถพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร ในองค์กรได้เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุป เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสารสนเทศเริ่มจาก การจัดเก็บ ประมวลผล แสดงผลและเผยแพร่สารสนเทศ ทั้งการส่งผ่านและรับสารสนเทศด้วยวิธีการอันรวดเร็ว องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลและระบบการจัดการข้อมูล เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นั้นจะใช้สำหรับการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการอย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการคัดเลือก การจัดหา การวิเคราะห์ เนื้อหา หรือ การค้นคืนสารสนเทศ เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล จะช่วยให้การสื่อสารหรือเผยแพร่สารสนเทศไปยังผู้ใช้ในที่ต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและทันต่อเหตุการณ์ เช่นข้อมูลซึ่งอาจอยู่ในรูปของตัวเลข ตัวอักษร ภาพและเสียง โดยเทคโนโลยีที่ใช้ในการสื่อสารหรือเผยแพร่สารสนเทศ ได้แก่ เทคโนโลยีที่ใช้ในระบบสื่อสารข้อมูล เช่น ระบบโทรศัพท์ โทรเลข วิทยุ โทรทัศน์ และเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การสร้างสารสนเทศให้ผู้นั้นไม่สามารถกระทำได้ หากยังขาดข้อมูลที่เป็นวัตถุดิบ ในการสร้างสารสนเทศ สิ่งที่สำคัญตามมาก็คือ การนำข้อมูลเข้าระบบที่จะจัดระเบียบข้อมูล จัดเก็บข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการค้นคืน บำรุงรักษา ปรับปรุงเพิ่มเติมข้อมูล รวมทั้งการดูแลความปลอดภัยของข้อมูล ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาระบบสารสนเทศ

เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล

ระบบสื่อสารข้อมูล

การพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ตลอดห้าทศวรรษที่ผ่านมา มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก อีกทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล ทั้งสองอย่างเป็นแรงเสริมที่สำคัญให้เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทที่สำคัญในปัจจุบัน เนื่องจากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล ได้ทำให้การติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่

ณ ที่ต่าง ๆ เกิดขึ้นได้เป็นเครือข่ายการสื่อสารข้อมูล (data communication network) ทำให้ผู้คนใน ส่วนหนึ่งของโลกรับทราบข้อมูลที่เกิดขึ้นในส่วนอื่นๆ ของโลกได้พร้อมกันในเวลาเดียวกัน องค์ประกอบพื้นฐานของระบบสื่อสารข้อมูล นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐานหลัก 4 อย่าง ได้แก่ (สาคินต์ย์ ภาสาค และคณะ, 2542)

1. ผู้ส่ง หรืออุปกรณ์ส่งข้อมูล (sender) และผู้รับหรืออุปกรณ์รับข้อมูล (receiver) ผู้ส่ง หรืออุปกรณ์ส่งข้อมูลเป็นต้นทางของการสื่อสารข้อมูล มีหน้าที่เตรียมสร้างข้อมูลส่วนผู้รับหรือ อุปกรณ์รับข้อมูลเป็นปลายทางของการสื่อสารข้อมูล มีหน้าที่รับส่งข้อมูลที่ส่งมาให้

2. โพรโตคอล (protocol) และซอฟต์แวร์ (software) โพรโตคอลคือ วิธีการหรือ กฎระเบียบที่ใช้ในการสื่อสารข้อมูล เพื่อให้ผู้รับและผู้ส่งสามารถเข้าใจกัน หรือคุยกันรู้เรื่อง ส่วน ซอฟต์แวร์มีหน้าที่ทำให้การดำเนินงานในการสื่อสารข้อมูลเป็นไปตามโปรแกรมที่กำหนดไว้

3. ข่าวสาร (message) สัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผ่านไปในระบบสื่อสาร เรียกว่า ข่าวสาร บางทีก็เรียกว่า สารสนเทศ (information) รูปแบบของข่าวสารในการสื่อสารข้อมูลมี 3 รูปแบบ คือ เสียง (voice) ข้อมูล (data) ข้อความ (text) และภาพ (image)

4. สื่อกลาง (medium) เป็นเส้นทางการสื่อสารเพื่อนำข้อมูลจากต้นทางไปยังปลายทาง สื่อกลางการสื่อสารอาจจะเป็นเส้นลวด สายไฟ สายเคเบิล สายใยแก้วนำแสง (fiber optic) หรือคลื่น ที่ส่งผ่านทางอากาศ เช่น คลื่นไมโครเวฟ คลื่นดาวเทียมหรือคลื่นวิทยุ

สุชาคา กิระนันท์ (2541) กล่าวว่า ความต้องการเครือข่ายการสื่อสารข้อมูลเกิดจาก สาเหตุหลายประการ คือ

1. ความต้องการในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยเฉพาะเมื่อทรัพยากรนั้นเป็นสิ่งจำเป็น แต่หายากหรือมีราคาแพง การจัดทำเครือข่ายภายในองค์กรเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องเข้าด้วยกัน จำทำให้สามารถใช้อุปกรณ์บางอย่างร่วมกันได้ เช่น การใช้เครื่องพิมพ์ร่วมกัน

2. การใช้ข้อมูลร่วมกัน ข้อมูลที่ดี เป็นสิ่งที่หายากและใช้ต้นทุนสูงในการเก็บรวบรวม และสร้างฐานข้อมูล

3. พัฒนาการด้านคอมพิวเตอร์ทำให้สามารถใช้ระบบการประมวลผลข้อมูล

4. การประมวลผลแบบกระจาย (distributed data processing) ซึ่งเป็นระบบที่กระจาย การประมวลผลไปยังคอมพิวเตอร์ที่ตั้งอยู่ในสถานที่ต่างกัน และเชื่อมโยงกันด้วยระบบเครือข่าย สื่อสารโทรคมนาคม ทำให้สามารถทำการบันทึกและตรวจสอบปรับปรุงข้อมูล ณ สถานที่เกิด ข้อมูล ก่อนส่งข้อมูลต่อมายังศูนย์กลางได้การจัดเครือข่าย (networking) คือ การเชื่อมต่อเชิง อิเล็กทรอนิกส์ที่ทำให้เกิดการสื่อสารทางไกลหรือโทรคมนาคม เครือข่ายโทรคมนาคมจะทำหน้าที่ ในการส่งข้อมูลเสียงหรือภาพจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยอาศัยเครือข่ายและอุปกรณ์อื่นๆ ที่มีอยู่

ในระบบทำการดำเนินงานเพื่อให้แน่ใจว่าสารสนเทศที่ต้องการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางได้อย่างถูกต้อง ประเภทของเครือข่าย แบ่งได้ดังต่อไปนี้

4.1 เครือข่ายโทรคมนาคมคอมพิวเตอร์ (computer telecommunications network) โดยระบบเครือข่ายนี้มีคอมพิวเตอร์กลางเป็นตัวควบคุมระบบและอุปกรณ์อื่นๆ

4.2 ระบบเครือข่ายท้องถิ่น (local area network หรือ Lan) ระบบนี้เป็นระบบที่มีขอบเขตการดำเนินงานในพื้นที่แคบ ๆ เช่น ภายในอาคารหรือภายในหน่วยงานเดียวกัน

4.3 ระบบเครือข่ายวงกว้าง (wide area network หรือ Wan) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่วงกว้างกว่าระบบ Lan มาก และต้องใช้ระบบการสื่อสาร ที่อาศัยระบบเครือข่ายโทรศัพท์หรือระบบสายเช่า (Leased line) จากหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการสื่อสาร เช่นการสื่อสารแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์ เป็นต้น

4.4 ระบบเครือข่ายมูลค่าเพิ่ม (value added networks) เป็นกรณีที่ผู้ใช้ระบบเครือข่ายไม่ต้องจัดการด้านโทรคมนาคมด้วยตนเอง แต่ให้หน่วยงานอื่น เป็นผู้ทำหน้าที่จัดการด้านโทรคมนาคมแทน ผู้ใช้จะมีฐานะเป็นสมาชิกผู้รับบริการจากหน่วยงานนั้น

ระบบสารสนเทศ

สุชาติ กิระนันท์ (2541) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศ (information systems) ว่าคือ ระบบที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ อันได้แก่ ผู้ใช้ระบบผู้พัฒนาระบบพนักงานที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญในสาขาระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ตัวแบบการวิเคราะห์ระบบเครือข่ายและฐานข้อมูลที่ทำางร่วมกันเพื่อกำหนดรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล ทำการประมวลผลข้อมูลเพื่อสร้างสารสนเทศและส่งผลลัพธ์หรือสารสนเทศให้ผู้ใช้ เพื่อช่วยสนับสนุนการทำงาน การตัดสินใจ การวางแผน การบริหาร การควบคุม การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าไปใช้ในหน่วยงานนั้น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีสารสนเทศประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานหรือการบริหาร โดยการบริหารงาน แบ่งออกได้เป็นหลายระดับ ดังนั้น ระบบสารสนเทศ จึงมีได้หลายรูปแบบและตามความต้องการของผู้ใช้ในแต่ละระดับ โครงสร้างของสารสนเทศแบ่งตามลำดับการนำไปใช้งาน ได้ 4 ระดับ ดังนี้ (सानิตย์ ภายผาด และคณะ, 2542)

1. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในการวางแผนนโยบาย กลยุทธ์และการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง
2. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในส่วนยุทธวิธีในการวางแผนการปฏิบัติและการตัดสินใจในผู้บริหารระดับกลาง

3. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในระดับปฏิบัติการและการควบคุม ในขั้นตอนนี้ผู้บริหารระดับล่างจะเป็นผู้ใช้สารสนเทศเพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน

4. ระบบสารสนเทศที่ได้จากการประมวลผล ในขั้นตอนนี้พนักงานจะต้องมีการรวบรวมข้อมูลและป้อนข้อมูลเข้าสู่กระบวนการประมวลผล เพื่อให้ได้สารสนเทศ ออกมานำเสนอต่อผู้บริหารนอกจากนี้ สามารถแบ่งระบบสารสนเทศออกเป็นระบบย่อย ๆ 6 ส่วน ได้แก่ (สุชาดา กิระนันท์, 2541)

4.1 ระบบประมวลผลรายการ (transaction processing system) เป็นระบบที่ทำหน้าที่ในการปฏิบัติงานประจำและทำการบันทึกจัดเก็บ ประมวลผลรายการที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน และให้สารสนเทศ สรุปเบื้องต้นของการปฏิบัติงานประจำวัน ตามปกติจะเป็นการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้าไปทำงานแทน การทำงานด้วยมือ ในระบบที่ปฏิบัติอยู่แล้วเป็นการประจำ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น โดยสารสนเทศที่ได้ในระบบนี้ มักสนองความต้องการของผู้บริหารระดับต้น เป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานประจำได้ ในขณะเดียวกัน ก็จะเป็นฐานข้อมูล เพื่อสร้างสารสนเทศสนองความต้องการบางส่วน ของผู้บริหารระดับสูงขึ้นด้วย

4.2 ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (office automation system) เป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนงานธุรการในหน่วยงานเพื่อให้พนักงานในระดับธุรการสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบนี้จะทำการประสานการทำงานของคนเหล่านี้ซึ่งอาจอยู่ในงานที่ต่างกัน สถานที่ต่างกันและห่างกันมากได้ ระบบจะสร้างการติดต่อระหว่างพนักงานและบุคคลภายนอก รวมทั้งหน่วยงานอื่นด้วย เพื่อให้มีการสื่อสารข้อมูลกัน

4.3 ระบบงานสร้างความรู้ (knowledge work system) เป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนบุคลากร ทำงานด้านการสร้างความรู้เพื่อพัฒนา ด้วยการสร้างสิ่งใหม่ๆ ซึ่งอาจเป็นสิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ ความรู้ใหม่และนำไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงานต่อไป

4.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (management information system) เป็นระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับกลาง เพื่อใช้ในการวางแผน บริหารจัดการและควบคุมงาน โดยทั่วไประบบนี้จะเชื่อมโยงข้อมูลที่มีอยู่ในระบบประมวลผลรายการเข้าด้วยกันเพื่อสร้างสารสนเทศที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบของผลลัพธ์จากระบบนี้ มักอยู่ในรูปของรายงานต่าง ๆ ที่แสดงถึงสภาพความเป็นไปเปรียบเทียบกับที่คาดไว้

4.5 ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (decision support system) เป็นระบบที่ช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ สำหรับปัญหาที่อาจมีโครงสร้างหรือขั้นตอนการหาคำตอบที่แน่นอนตายตัว เพียงบางส่วน หรือเป็นกรณีเฉพาะ ซึ่งโดยปกติ จะต้องอาศัยทั้งข้อมูลภายในกิจการและ

ภายนอกกิจการ มาประกอบกัน นอกจากนี้ ระบบนี้ยังต้องสามารถเสนอทางเลือกต่างๆ ให้ผู้บริหาร พิจารณา เพื่อเลือกทางที่เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์ต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดได้

4.6 ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับสูง (executive information system) เป็นระบบที่สร้างสารสนเทศเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีหน้าที่กำหนดแผนระยะยาว และเป้าหมายของกิจการ สารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับสูงนี้ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากภายนอก กิจการเป็นอย่างมาก เพื่อจะได้ทราบถึงความเป็นไปและแนวโน้มในตลาดทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยต้องนำข้อมูลและแนวโน้มดังกล่าว มาพิจารณาประกอบกับ ความสามารถของกิจการ รวมทั้งข้อได้เปรียบเสียเปรียบของกิจการตน การพัฒนาระบบสารสนเทศ นี้ จึงต้องอาศัยการสร้างฐานข้อมูลที่สำคัญและข้อมูลที่มีคุณภาพ รวมทั้งวิธีการวิเคราะห์ ที่เหมาะสมกับปัญหา

การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในงานราชการ

ครรชิต มัลย์วงศ์ (2541) ได้สรุปว่า การใช้คอมพิวเตอร์ในหน่วยงานราชการปัจจุบันนี้ จำแนกอย่างกว้างๆ ไว้ดังนี้

1. ใช้ในการพิมพ์เอกสาร ซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์เอกสาร รายงานต่างๆ นั้นกระทำ กันทุกหน่วยงาน การใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์เอกสารแทนเครื่องพิมพ์ดีด ช่วยให้งานพิมพ์มีคุณภาพ มากขึ้น แก้ไขเอกสารคัดแปลงเอกสาร ได้ง่ายขึ้น และหากต้องการพิมพ์เรื่องหรือข้อความซ้ำ หลายๆ ครั้งก็สะดวกมากขึ้น

2. ใช้ในการบันทึกเก็บข้อมูล คอมพิวเตอร์นั้นมีความสามารถในการบันทึกข้อมูล จำนวนมากเอาไว้เป็นหมวดหมู่ในแบบที่เรียกว่าฐานข้อมูล วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้น ข้อมูลต่าง ๆ มาใช้งาน ได้อย่างรวดเร็ว งานบันทึกและจัดทำฐานข้อมูลนี้ใช้กันกว้างขวางมาก เช่น

2.1 งานฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่สำหรับบันทึก ข้อมูลทะเบียนราษฎรของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ฐานข้อมูลนี้ช่วยให้กรมการ ปกครอง สามารถดำเนินการเกี่ยวกับการแจ้งย้ายเข้า ย้ายออก การจดทะเบียนสมรส การจัดทำบัตร ประจำตัวประชาชน ได้อย่างรวดเร็วและสะดวก

2.2 งานฐานข้อมูลทะเบียนยานพาหนะ เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่บันทึก ทะเบียนยานพาหนะไว้ ณ กรมการขนส่งทางบก ทำให้สะดวกต่อการที่จะเสิร์ชค่าธรรมเนียมต่อ ทะเบียนรถยนต์ได้อย่างรวดเร็ว

2.3 งานฐานข้อมูลผู้เช่าโทรศัพท์ เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ขนาดกลางบันทึกรายชื่อผู้เช่าโทรศัพท์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดพิมพ์สมุดโทรศัพท์ และใช้ในงานบริการ หมายเลข 13

2.4 งานทะเบียนประวัติอาชญากร เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ บันทึกรายชื่อและประวัติอาชญากร รวมทั้งภาพถ่ายนิ้วมือ เพื่อใช้ในการตรวจสอบหาเจ้าของลายนิ้วมือแฝงและใช้ในการตรวจประวัติผู้สมัครงานบางตำแหน่ง งานนี้เป็นความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2.5 งานข้อมูลมติคณะรัฐมนตรี เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ขนาดกลางบันทึกมติคณะรัฐมนตรีชุดต่างๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน เพื่อตรวจสอบว่าได้มีการดำเนินการตามมติสำเร็จไปแค่ไหนบ้าง และใช้ในการค้นหาข้อมูลประกอบการพิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีผู้เสนอให้คณะรัฐมนตรีตัดสินใจ ทั้งนี้เพื่อให้คณะรัฐมนตรี ได้ทราบว่าเรื่องนั้น ๆ เคยผ่านการพิจารณามาบ้างแล้วหรือไม่ คณะรัฐมนตรีเคยมีมติในเรื่องนั้นว่าอย่างไร งานนี้เป็นความรับผิดชอบของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

2.6 งานฐานข้อมูลคำพิพากษาศาลฎีกา เป็นการบันทึกคำพิพากษาศาลฎีกาอย่างย่อเอาไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้พิพากษาและอัยการใช้ค้นหาว่าศาลฎีกาเคยมีมติอย่างไรเกี่ยวกับคดีต่าง ๆ ในอดีต

2.7 งานฐานข้อมูลข้าราชการ เป็นการนำประวัติข้าราชการมาบันทึกไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สะดวกต่อการบริหารงานบุคลากรของแต่ละหน่วยงาน

3. งานงบประมาณและบัญชี ซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์จัดทำงบประมาณและบัญชีนั้นเป็นงานพื้นฐานสำคัญของหน่วยงานราชการทุกแห่ง

4. งานประมวลผลสถิติและงานคำนวณ ที่สำคัญยังคงเป็นงานสำมะโนประชากรและสำมะโนด้านอื่น ๆ ที่ทางสำนักงานสถิติแห่งชาติต้องดำเนินการอยู่เป็นประจำ

5. งานควบคุม เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ในงานที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง มักใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ควบคุมเครื่องจักรต่าง ๆ เช่น การทำอากาศยานใช้คอมพิวเตอร์ในการช่วยควบคุมจราจรทางอากาศ

6. งานบริการ เป็นการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยให้งานบริการด้านต่างๆ รวดเร็วขึ้นซึ่งต้องอาศัยฐานข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การจัดพิมพ์ใบเสร็จและจัดเก็บค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำประปา

7. งานจัดทำแผนที่ อยู่ในความรับผิดชอบของกรมแผนที่ทหาร

8. การศึกษา การประยุกต์คอมพิวเตอร์ ในด้านการศึกษานั้น มีหลายอย่าง เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ตรวจคะแนนสอบและจัดอันดับการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด

9. การสาธารณสุข ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ในโรงพยาบาล เพื่อบันทึกข้อมูลผู้ป่วย ดำเนินการตรวจรักษา จ่ายยาและคิดเงินค่ารักษาพยาบาล การจัดทำระบบผู้เชี่ยวชาญเพื่อวินิจฉัยอาการของโรค

10. ความมั่นคง การประยุกต์คอมพิวเตอร์ในด้านความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ และสังคมนั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง งานด้านนี้มีมาก แต่ยังไม่เป็นที่เปิดเผยมากนัก เช่น ทางกรมตำรวจมีระบบ C3i ซึ่งเป็นระบบคอมพิวเตอร์สำหรับควบคุมรถสายตรวจ โดยในรถสายตรวจจะมีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรับสัญญาณดาวเทียมเพื่อหาตำแหน่งของรถยนต์สายตรวจ

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

โรเจอร์และชูเมคเกอร์ (อ้างถึงใน พวงผกา พัวไพบูลย์วงศ์, 2553) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศออกเป็น 4 ปัจจัยคือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยทางด้านระบบสังคม ปัจจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการติดต่อสื่อสารของบุคคล ผู้ศึกษาเห็นว่าปัจจัยทั้ง 4 กลุ่ม ครอบคลุมแนวคิดที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ (receiver variables) ได้แก่ พื้นฐานของบุคคลเป้าหมาย หรือผู้รับการเปลี่ยนแปลง อัน ได้แก่ พื้นฐานทางสังคม เช่น เพศ ระดับการศึกษาการรับฟังข่าวสารจากแหล่งต่างๆ การเข้าประชุมกลุ่มเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและอายุ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา การรับฟังข่าวสาร การเข้าประชุมกลุ่ม จะแปรผันตามการยอมรับนวัตกรรม ส่วนอายุจะแปรผันการยอมรับนวัตกรรม

2. ปัจจัยทางด้านระบบสังคม (social system variables) ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ โดยกล่าวว่า สภาพทางเศรษฐกิจจะมีผลต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ต่างกัน และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขที่มีผลต่อการยอมรับหรือไม่ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย อย่างไรก็ตามในบางองค์กรที่อาจยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยเหตุผล เพื่อทัดเทียมกับคนอื่นหรือองค์กรอื่น เพราะองค์กรอื่น ๆ มีความพร้อมมากกว่าและได้นำเอานวัตกรรมนั้นๆ มาทดลองใช้และได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรนั้นๆ นอกจากนั้นยังมีแนวการศึกษาที่มุ่งความสนใจไปสู่ตัวแปรทางเศรษฐกิจสังคม การ

ตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะตัวแปรที่บ่งถึงลักษณะความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ (economics inequalities) ซึ่งเชื่อว่าความแตกต่างกันทางฐานะเศรษฐกิจจะก่อให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างกันด้วย

3. ปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของเทคโนโลยีสารสนเทศในสายตาของผู้ที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (perceived characteristics of technology) คือ คุณลักษณะต่างๆ ของนวัตกรรมที่บุคคลผู้ใช้นวัตกรรมรับรู้โดยเชิงอัตวิสัย อันได้แก่ ความได้เปรียบเชิงเทียบ (comparative advantage) ความเข้ากันได้หรือความไม่ขัดแย้งกัน (compatibility) ความซับซ้อน (complexity) ความสามารถทดลองได้ (testability) ความสามารถสังเกตและสื่อสารได้ (observability) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (cost) ค่าเสียโอกาส (opportunity) ความสามารถที่จะแบ่งแยกได้ (divisibility) ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

4. ปัจจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมในการติดต่อสื่อสารของบุคคลช่องทางการสื่อสาร หมายถึงตัวกลางที่นำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร หรือเรียกกันสั้นๆ ว่า สื่อช่องทางการสื่อสารอาจเป็นสื่อมวลชน (เช่น วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือภาพยนตร์) หรือสื่อบุคคล (เช่น ผู้นำความคิดหรือตัวแทนการเปลี่ยนแปลง) หรือสื่อเฉพาะกิจ (เช่น โปสเตอร์ หรือแผ่นพับ) สื่อแต่ละประเภทที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ความเร็วความคงทนถาวร ความแพร่หลาย ความเร้าอารมณ์หรือความเป็นเหตุเป็นผล เป็นต้น และลักษณะเฉพาะเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดว่าสื่อประเภทนั้นๆ จะเหมาะแก่การให้ข่าวสารเพื่อจูงใจหรือการให้ข่าวลือ เพื่อการตัดสินใจของผู้มีศักยภาพที่จะรับนวัตกรรมหรือไม่อย่างไร แนวคิดบางประการที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการสื่อสาร

องค์กรแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ

กิริติ ยศยิ่งยง (2552 อ้างถึงใน พวงผกา พัวไพบุลย์วงศ์, 2553) อธิบายองค์กรแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ ว่าเป็นแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาขึ้นจากแรงกดดันของบริบทโลก เพื่อมุ่งสร้างคุณค่าและสิ่งใหม่นั้น รวมถึงสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน เพื่อความอยู่รอดขององค์กร และสนองความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ โดยมีพลังความคิดริเริ่มในการสร้างสรรค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ๆ ของทรัพยากรมนุษย์เป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร ทั้งนี้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากผู้บริหารองค์กรที่เอื้อให้เกิดพลังสมองในการสร้างสรรค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ

เพื่อตอบสนองความต้องการและพึงพอใจของลูกค้า ความอยู่รอด และสามารถชิงการแข่งขันขององค์กรในตลาดการค้าโลกเสรีการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมจึงต้องอาศัยการทำงานที่เป็นระบบ เป็นขั้นตอน คือ ขั้นตอนการตระหนักและรับรู้ถึงความจำเป็นและการเตรียมการ รวมถึง

ขั้นตอนการประเมินผล ดังนั้น นวัตกรรมจึงเป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาได้ มีการนำเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาใหม่ๆ ที่มีขั้นตอน และมีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ

- 1) การกำหนดปัญหา
- 2) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3) การจัดกระทำข้อมูล
- 4) การแปลความหมายข้อมูล
- 5) การเลือกวิธีแก้ปัญหาและทดสอบสมมติฐาน และ
- 6) การหากฎเกณฑ์และสรุปผล ซึ่งลักษณะของการยอมรับนวัตกรรมมักมีความ

แตกต่างกัน ในเรื่องของความสามารถในการคิด การตัดสินใจทั้งด้านปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ ประกอบด้วย (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2550)

- ประโยชน์ในเชิงเปรียบเทียบ (Relative Advantage) หมายถึง ประสิทธิภาพของงานจากการนำระบบ Teamwork มาใช้ในการปฏิบัติงานมีมากกว่าการติดต่อสื่อสารแบบเดิม
- ความเข้ากันได้ (Computability) หมายถึง การทำงานร่วมกับของระบบ Teamwork และการติดต่อสื่อสารแบบเดิม หรือการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับงานที่ทำ
- ความซับซ้อน (Complexity) หมายถึง ความยากง่ายของระบบ Teamwork ความสามารถในการนำไปทดลองใช้
- (Trial ability) หมายถึง การนำโปรแกรมระบบ Teamwork มาทดลองใช้แทนการติดต่อสื่อสารแบบเดิม
- และการสังเกตได้ (Observability) การตรวจสอบประสิทธิภาพของการใช้ระบบ Teamwork เพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้งาน ปัจจัยด้านสนับสนุน ประกอบด้วย การฝึกอบรม ปัจจัยทั้ง 3 ส่วน นี้ ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยภายในองค์กรที่ส่งผลต่อการนำเทคโนโลยีไปใช้ (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2550)

1. โครงสร้าง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์การ ส่งผลให้องค์การมีผลิตภาพเพิ่มขึ้น และมีวิธีการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างนั้น รวมถึงการรวมอำนาจด้านสารสนเทศ รวมอำนาจการจัดการสารสนเทศไว้ที่ผู้จัดการเพียงคนเดียว ลดจำนวน

ลำดับชั้นในองค์กร ทำให้องค์กรมีโครงสร้างแบบราบและสร้างการทำงานเป็นทีม สร้างความหลากหลาย ลดจำนวนลำดับชั้นในองค์กรและสร้างสำนักงานในภูมิภาคต่างๆ

2. กลยุทธ์ เป็นทิศทางการทำงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์เกิดจากการปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารระดับต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ย่อมส่งผลในด้านต่าง ๆ คือ การผลิต ออกผลิตภัณฑ์ใหม่ เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ให้ความสำคัญกับการบริการลูกค้า ราคา คุณภาพของสินค้าเช่น เดลอร์ (Chandler, 1962) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์และโครงสร้าง และสรุปว่าการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์องค์กร (corporate strategy) นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร

3. กระบวนการตัดสินใจ การตัดสินใจของผู้บริหารองค์กรที่มีโครงสร้างแบบราบนั้นผู้บริหารระดับสูงจะมีอำนาจในการตัดสินใจน้อยลง การตัดสินใจของผู้บริหารจะมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงในองค์กรส่วน การตัดสินใจของพนักงาน เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดนวัตกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดวิธีการผลิตที่สามารถลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพให้กับสินค้าได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิต การเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร

4. กระบวนการทำงาน เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและ โครงสร้างองค์กร ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานเพื่อแปรสภาพปัจจัยนำเข้าเป็นปัจจัยนำออก

5. เทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อกิจกรรมหลักขององค์กร ทำให้องค์กรต้องเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และมีผลกระทบต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงเครื่องมือในการผลิตและเทคโนโลยี นั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญในการอยู่รอดและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันขององค์กร ซึ่งมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง กระบวนการทำงาน และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานคืออาจทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในองค์กรได้

6. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรอาจส่งผลกระทบต่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการทำงาน การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่

6.1 การมอบอำนาจและการจัดการความสัมพันธ์ ผู้บริหารจะมีการมอบอำนาจ การกระจายอำนาจตลอดจนการประสานและสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มพนักงานระหว่างสำนักงานใหญ่และสาขา

6.2 มิตรภาพและการบริการลูกค้า สร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าและสมาคมต่าง ๆ

6.3 ความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างแผนกต่าง ๆ ในองค์กร สร้างทีมงานเพื่อพัฒนานวัตกรรมและระบบการผลิต

6.4 ความหลากหลาย มีบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านต่าง ๆ โดยมีการฝึกอบรม

6.5 การมีส่วนร่วมของพนักงานในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในทุกระดับขององค์กร

6.6 ความรู้สึกเป็นครอบครัว เพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าของและให้ความสำคัญกับพนักงานเพิ่มขึ้น

7. บุคลากร การเปลี่ยนแปลงนั้นมีความเกี่ยวข้องกับบุคลากรในองค์กรในหลายประเด็น คือ บุคคลผู้นั้นทำหน้าที่อะไร มีทัศนคติและความคาดหวังอย่างไร ทำการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ซึ่งได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างไร

การเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดจากการเพิ่มหรือลดจำนวนบุคลากร สับเปลี่ยนโอนย้ายแผนก การให้ข่าวสารข้อมูล และการฝึกอบรมนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรได้ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรนั้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถนั้นสามารถพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรด้านเทคโนโลยี จะทำให้ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพดีขึ้น

2.2 ข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.2.1 วิสัยทัศน์

องค์กรสมรรถนะสูงในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์อย่างบูรณาการ ตูผลสัมฤทธิ์เพิ่มคุณภาพชีวิตผู้ใช้เทคโนโลยี

2.2.2 พันธกิจ

1. กำกับ ดูแล สนับสนุนและประสานงานให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีสมรรถนะประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงานเพิ่มขึ้น รวมทั้งการสร้างพื้นฐานระบบการบริหารจัดการที่ดีของกระทรวง

2. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ใช้เทคโนโลยีให้บรรลุผลตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรทุกระดับอย่างเป็นระบบ

4. พัฒนาและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. พัฒนาและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์นโยบาย กิจกรรมและโครงการต่างๆของ
กระทรวงให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

6. สนับสนุนและประสานงานให้ภารกิจด้านการเกษตรต่างประเทศเกิดความคล่องตัว
และมีประสิทธิภาพ

7. ปฏิบัติการทำฝนและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเกษตร

8. ปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามกฎหมายและภารกิจพิเศษที่ได้รับมอบหมาย

วัฒนธรรม

ปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว มีความสุจริต ดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ค่านิยม

ร่วมมือร่วมใจ (Collaboration)

โปร่งใสเปิดเผย (Transparency)

มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Oriented)

ทันสมัยถูกต้อง (Update and Accuracy)

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้มี
ประสิทธิภาพ

2. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพแก่ผู้ใช้เทคโนโลยีให้มีความเข้มแข็งและคุณภาพชีวิต
ที่ดีขึ้น

3. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการฝนหลวง

เป้าประสงค์

1. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
และเกิดความคล่องตัว

2. ความร่วมมือด้านการเกษตรต่างประเทศเกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

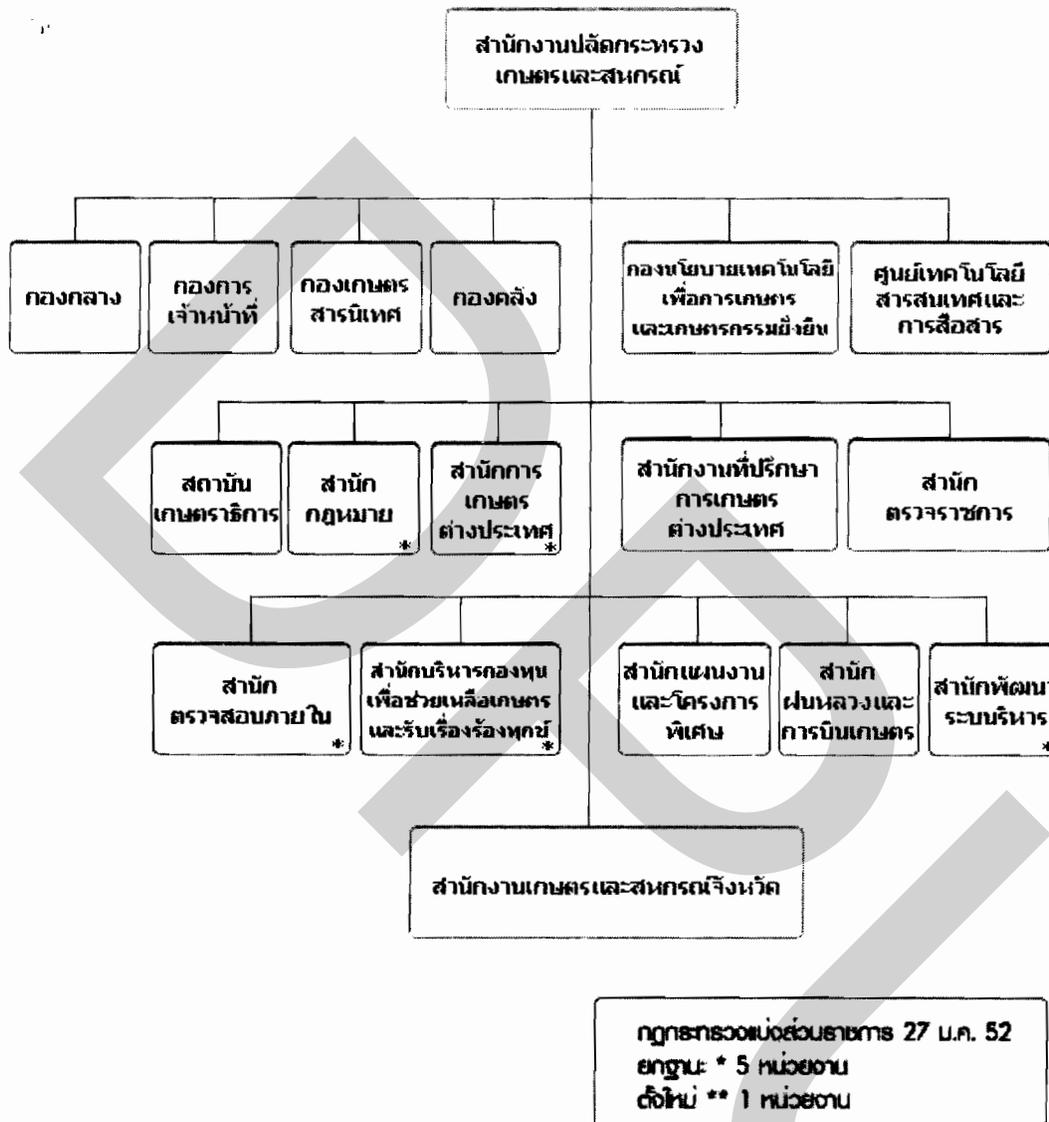
3. ผู้ใช้เทคโนโลยีได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. ผู้ใช้เทคโนโลยีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้าน

การเกษตร

5. พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง

2.2.3 โครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาพที่ 2.5 โครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.2.4 อำนาจหน้าที่หน่วยงานในสังกัด สป.กษ.

สำนักตรวจสอบภายใน

เป็นหน่วยงานต้นแบบด้านการตรวจสอบภายในอย่างวิชาชีพ ตรวจสอบด้านการดำเนินงาน การเงิน การบัญชี และกฎระเบียบ ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างถูกต้องและเป็นอิสระ สนับสนุนการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง (ค.ค.ป. กระทรวง)

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวง ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง

สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ใช้เทคโนโลยีและรับเรื่องร้องทุกข์

เป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหา หนี้สินนอกระบบของผู้ใช้เทคโนโลยีและผู้ยากจน และส่งเสริมให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน เพื่อปลดปล่อยหนี้สินจากเจ้าหนี้นอกระบบ

กองกลาง

ปฏิบัติงานสารบรรณสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร และของกระทรวง ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวง ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงานปลัดกระทรวง

กองการเจ้าหน้าที่

เป็นหน่วยงานกลาง สนับสนุนด้านการบริหารงานบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวง เว้นแต่การฝึกอบรม ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองคลัง

ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคาร สถานที่ ยานพาหนะของสำนักงานปลัดกระทรวง และที่ราชพัสดุที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของกระทรวง ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

ติดต่อและประสานงานกับต่างประเทศ ด้านความช่วยเหลือและความร่วมมือทางการเกษตร และการค้าสินค้าเกษตร ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการขององค์การระหว่างประเทศ ด้านการเกษตรตามที่ได้รับมอบหมาย

กองเกษตรสารนิเทศ

ศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์การปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง เผยแพร่กิจกรรม ความรู้ และความก้าวหน้าทางการเกษตร รวมทั้งจัดระบบข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อประชาชน

สำนักตรวจราชการ

เป็นหน่วยงานสนับสนุนการตรวจราชการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้การดำเนินงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน

กำหนดกรอบนโยบาย มาตรการ และแผนงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร แนวทาง พัฒนาวัดกรรมการเกษตรและภูมิปัญญาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์และเกษตรกรรมยั่งยืน

สำนักกฎหมาย

ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบ ศึกษา วิเคราะห์ ปรับปรุง และแก้ไข กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงหน่วยงานในสังกัดกระทรวง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเกี่ยวกับการ พัฒนากฎหมายของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

สถาบันเกษตรราชการ

กำหนดยุทธศาสตร์และแผนกลยุทธ์ รวมทั้งระบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานที่ปรึกษาต่างประเทศ

สำนักที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศทั้ง 7 แห่ง มีภารกิจรับผิดชอบในด้านต่างๆ ที่ สำคัญ ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2545

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ

เป็นองค์กรหลักในการสนับสนุนการบริหารจัดการด้านแผนงาน โครงการและ งบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแผนและงบประมาณของ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และโครงการพิเศษต่าง ๆ

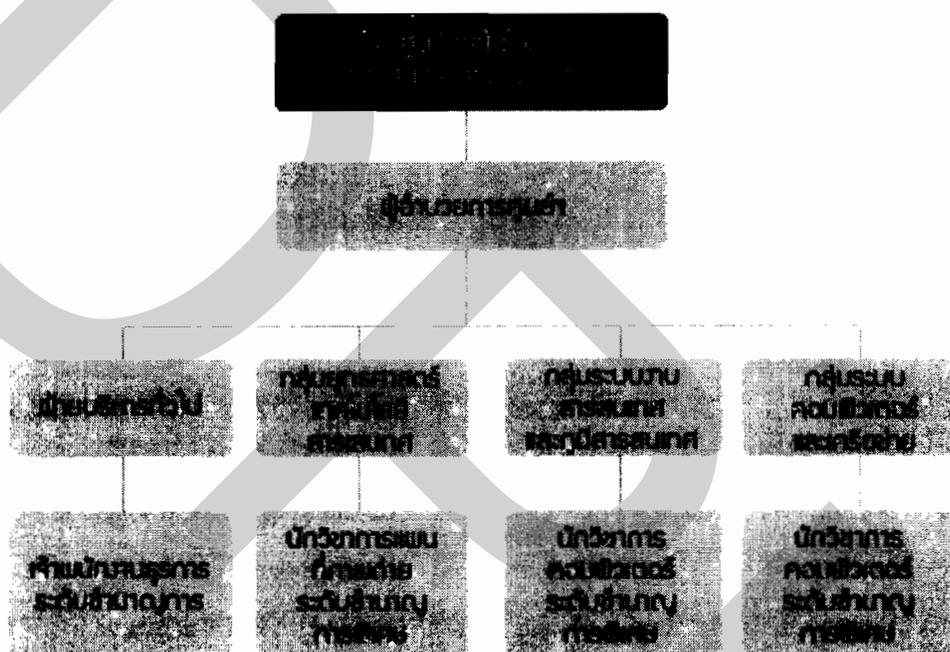
สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร

เป็นองค์กรนำทางเทคโนโลยีด้านการตัดแปรสภาพอากาศ และบริการปฏิบัติการฝน หลวง แก้ไขการขาดแคลนน้ำของประชาชน รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตรและ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

สำนักพัฒนาระบบบริหาร

ทีมงานนำในการผลักดันและเป็นศูนย์กลางเครือข่ายการพัฒนาระบบราชการของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พันธกิจ ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบ ราชการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

โครงสร้างศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ภาพที่ 2.6 โครงสร้างศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ภารกิจ

- จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ กระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ หน่วยงานในสังกัดกระทรวง
 - พัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์และเครือข่าย รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำหรือ ฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้โปรแกรม
 - ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือ ได้รับมอบหมาย

โดยแบ่งภารกิจหลักออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป

- ดำเนินงานด้านสารบรรณ และบริหารงานทั่วไป
- ดำเนินงานด้านงบประมาณ การเงินและบัญชี
- ดำเนินงานด้านพัสดุ
- ดำเนินงานด้านบุคลากร
- จัดทำแผน ผลการปฏิบัติงาน ควบคุมดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- ดำเนินการกำกับ ดูแลการจัดทำ และรายงานผลตัวชี้วัด ควบคุมภายในและต้นทุนผลิต
- ประสานงาน และเป็นผู้ช่วยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประสานงาน และเป็นผู้ช่วยของฝ่ายเลขานุการของผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO)ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มระบบงานสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ

- ศึกษา ออกแบบและพัฒนารฐานข้อมูลและพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ (Application Software)รวมทั้งเว็บไซต์ให้กับหน่วยงานทุกระดับ ของสำนักงานปลัดกระทรวง และเว็บไซต์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ศึกษา ออกแบบและพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล และบริการฐานข้อมูลได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

- จัดทำและบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (MOC)

- ศึกษา พัฒนางานทางภูมิสารสนเทศ (Geo-Informatics) เพื่อการประยุกต์ใช้ร่วมกับข้อมูลการเกษตรด้านต่างๆของสำนักงานปลัดกระทรวง

- พัฒนาและบริหารจัดการระบบสารสนเทศ และภูมิสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ให้บริการแนะนำปรึกษาด้านระบบงานคอมพิวเตอร์แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวง

- ปฏิบัติงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย

- บริหารจัดการ วางแผน และควบคุมการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (Computer system) รวมทั้ง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์(Computer network) ของสำนักงาน ปลัดกระทรวง

- บริหารและบำรุงรักษาเครือข่ายให้ครอบคลุมผ่านระบบเครือข่ายสื่อต่างๆ ทั้งโทรศัพท์ สายเคเบิล สัญญาณดาวเทียม หรือสื่อสัญญาณอื่นๆ

- ให้บริการเชื่อมโยงควบคุม กำกับ ดูแลบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสารสนเทศพื้นฐาน บริหารจัดการให้บริการรักษาและคุ้มครองความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ ทุกด้านของสำนักงานปลัดกระทรวง และของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการด้านความเสี่ยงทางคอมพิวเตอร์ เพื่อเสนอแนะ และจัดทำแผนพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ตลอดจนการพัฒนาเทคนิคและวิธีการในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงานปลัดกระทรวง

- ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ศึกษา จัดทำและปรับปรุงแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ สำนักงานปลัดกระทรวง และของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เป็นฝ่ายเลขานุการของผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง(CIO) ของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์

- ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำ และดำเนินการเกี่ยวกับมาตรฐานด้านข้อมูล ความปลอดภัย และเทคนิคด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำยุทธศาสตร์ มาตรการ แผนงาน โครงการงบประมาณ และติดตามประเมินผลด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวง

- ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ สำนักงานปลัดกระทรวง และของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เผยแพร่ ให้บริการทางวิชาการและคำแนะนำปรึกษาทั่วไปทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวง

- ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

การใช้ IT ในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนงาน/โครงการภายใต้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2552-2556)

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552-2556) มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกรอบของยุทธศาสตร์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เป็นผู้การใช้ ICT พัฒนาการเกษตรให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

พันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้เกิดการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตลอดจนพัฒนาศักยภาพและทักษะด้านบริหารจัดการข้อมูลให้แก่บุคลากร
2. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ระบบสารสนเทศเครือข่าย ระบบภูมิสารสนเทศ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย มีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริม พัฒนา สร้างกระบวนการทำงาน และระบบการทำงานต่างๆ ขององค์กรให้อยู่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์นำไปใช้เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว รวมทั้งต้องสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบของยุทธศาสตร์ ภายใต้พันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พันธกิจที่ 1 พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้เกิดการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตลอดจนพัฒนาศักยภาพและทักษะด้านบริหารจัดการข้อมูลให้แก่บุคลากร

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. พัฒนาบุคลากรด้าน IT มีความเข้าใจในภารกิจและกระบวนการงานของกรมฯ และระหว่างกรมฯ ต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. พัฒนาศักยภาพด้าน IT ให้แก่เครือข่ายเกษตรกร

พันธกิจที่ 2 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ระบบสารสนเทศเครือข่าย ระบบภูมิสารสนเทศ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์

1. เสริมสร้างความเชื่อมโยงของข้อมูลรวมถึงการจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ
2. ผลักดันให้เกิดการวางแผนการจัดหาฐานข้อมูลอุปกรณ์และระบบสารสนเทศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวมถึงการบูรณาการให้เกิดระบบ User Support ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

พันธกิจที่ 3 ส่งเสริม พัฒนา สร้างกระบวนการทำงาน และระบบการทำงานต่างๆ ขององค์กรให้อยู่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์นำไปใช้เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว รวมทั้งต้องสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการข้อมูลและการจัดการองค์กรแบบบูรณาการให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบของภาครัฐที่ดำเนินการ

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ยุทธศาสตร์

1. นำ ICT มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนากระบวนการทางการผลิต / ประชาสัมพันธ์สินค้าทางการเกษตร

โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกอบด้วยหน่วยงานภายใต้สังกัด อันได้แก่

1. สำนักงานรัฐมนตรี
2. สำนักงานปลัดกระทรวง
3. กรมชลประทาน
4. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
5. กรมประมง
6. กรมปศุสัตว์
7. กรมพัฒนาที่ดิน
8. กรมวิชาการเกษตร

9. กรมส่งเสริมการเกษตร
10. กรมส่งเสริมสหกรณ์
11. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
12. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
13. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
14. กรมการข้าว

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจซึ่งมีการจัดองค์กรการบริหารในรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย

1. องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
2. องค์การสวนยาง
3. องค์การสะพานปลา
4. องค์การตลาดเพื่อการเกษตร
5. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Dinev and Koufteros (อ้างถึงในคลฤดี อัสวโกศล, 2547) ศึกษาเรื่องความเชื่อประสิทธิภาพในตนและการใช้อินเตอร์เน็ต วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื่อประสิทธิภาพในตนกับการใช้อินเตอร์เน็ต ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและความเชื่อประสิทธิภาพในตนของผู้ใช้อินเตอร์เน็ต และความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังด้านชาติพันธุ์วรรณา กับความเชื่อประสิทธิภาพในตนของผู้ใช้อินเตอร์เน็ต โดยศึกษากับนักศึกษาปริญญาตรีของ Southern University สายธุรกิจจำนวน 304 คน แบ่งการจัดระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเป็นสองระดับ คือ ความเชื่อประสิทธิภาพในตนด้านคอมพิวเตอร์ระดับทั่วไปและระดับสูง และแบ่งการจัดระดับการใช้อินเตอร์เน็ตเป็นสองระดับเช่นเดียวกัน คือ การใช้อินเตอร์เน็ตระดับทั่วไป และระดับสูง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ความเชื่อประสิทธิภาพในตนด้านคอมพิวเตอร์ระดับทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้อินเตอร์เน็ตระดับทั่วไป ($r = .51$) และอินเตอร์เน็ตระดับสูง ($r = .49$) ขณะที่ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองคอมพิวเตอร์ระดับสูงมีความสัมพันธ์กับการใช้อินเตอร์เน็ตระดับทั่วไป ($r = .50$) และอินเตอร์เน็ตระดับสูง ($r = .47$) ด้านความเชื่อประสิทธิภาพในตนกับเพศ พบว่า ความเชื่อประสิทธิภาพในตนด้านคอมพิวเตอร์ระดับทั่วไปและระดับสูง มีความสัมพันธ์กับเพศ ($r = -.15$) และ $r = -.38$ ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังด้านชาติพันธุ์วรรณากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนของผู้ใช้อินเตอร์เน็ต อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นงเยาว์ พันธุ์คง (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ปกครองนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ปกครอง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ปกครองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างคือใคร จำนวนเท่าไร ใช้วิธีอะไรในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนวิทยาลัยพณิชยการ มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้ง 5 ชั้น คือ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ และการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศขั้นการรับรู้ ความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร และการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในขั้นการจูงใจ ส่วนเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ การสนับสนุนทางด้านคอมพิวเตอร์ และบทบาทการเผยแพร่เทคโนโลยีสารสนเทศมีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในขั้นการตัดสินใจ ในขณะที่เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในขั้นการนำไปใช้ และเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ กับความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในขั้นยืนยันการใช้งาน

พุดพิงษ์ พิพัฒน์วงศ์ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนสังกัดตำรวจภูธร ภาค 2 ความมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนสังกัดตำรวจภูธรภาค 2 เปรียบเทียบระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีภูมิหลังต่างกันในด้านอายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน การศึกษาอบรมที่เกี่ยวข้อง และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จำนวน 254 คน จากประชากรตำรวจในสายงานฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนสังกัดตำรวจภูธรภาค 2 จำนวน 719 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการคำนวณค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่า t-test และ One-Way Analysis of Variance ผลการศึกษาพบว่า ระดับการยอมรับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการ

ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนสังกัดตำรวจภูธรภาค 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนสังกัดสำนักงานภูธรภาค 2 ที่มีอายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน การศึกษาอบรมที่เกี่ยวข้อง และวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไพฑูรย์ สิงห์ตา (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกเปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและการพัฒนาระบบสารสนเทศ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำนวน 182 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและระดับการพัฒนาระบบสารสนเทศ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลการวิจัย พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลระดับมากทุกด้าน และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) การพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน การพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ศิริศักดิ์ สุขชื่น (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อทราบถึงการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติไปปฏิบัติในสำนักงานก.พ. (2) เพื่อทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ สภาพภูมิหลังของข้าราชการประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของสำนักงานก.พ. และ

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติไปปฏิบัติที่มีผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติไปปฏิบัติ ตัวอย่างคือใคร จำนวนเท่าไร ใช้วิธีอะไรในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า การนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติไปปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และด้านสำนักงานอัตโนมัติ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า หน่วยงานที่สังกัดของข้าราชการ ความเต็มใจของผู้ปฏิบัติ ศักยภาพขององค์กร และประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติไปปฏิบัติ

ตุเมธ ศิริยง (2542) ได้ศึกษาผลกระทบของการใช้คอมพิวเตอร์ขนาดเล็กกับธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ศึกษากลุ่มธุรกิจการค้า ธุรกิจประเภทบริการ ธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจประเภทธนาคาร บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และธุรกิจประเภทประกันที่ใช้คอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 70 ตัวอย่าง ได้ผลสรุปที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การนำคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กมาใช้ในการธุรกิจส่วนใหญ่จะใช้ในการบัญชี และงานจัดเก็บข้อมูล

2. พนักงานส่วนใหญ่ไม่แสดงปฏิกิริยาต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการแสดงว่าพนักงานมีความเข้าใจ และรู้ถึงผลที่จะได้รับ พนักงานส่วนใหญ่แสดงความยินดีและสนับสนุนผลกระทบที่เกิดขึ้นกับพนักงานคือ การยุบเลิกงานบางส่วน รวมงานบางส่วนเข้าด้วยกัน หรือย้ายพนักงานไปทำงานที่อื่น เมื่อนำคอมพิวเตอร์มาทำงานแทนพนักงานเหล่านั้น ทำให้พนักงานส่วนนี้มีความรู้สึกขาดความแน่นอนต่ออนาคต

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาได้อาศัยแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทราบถึงการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อที่จะหาแนวทางในการปรับปรุงการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

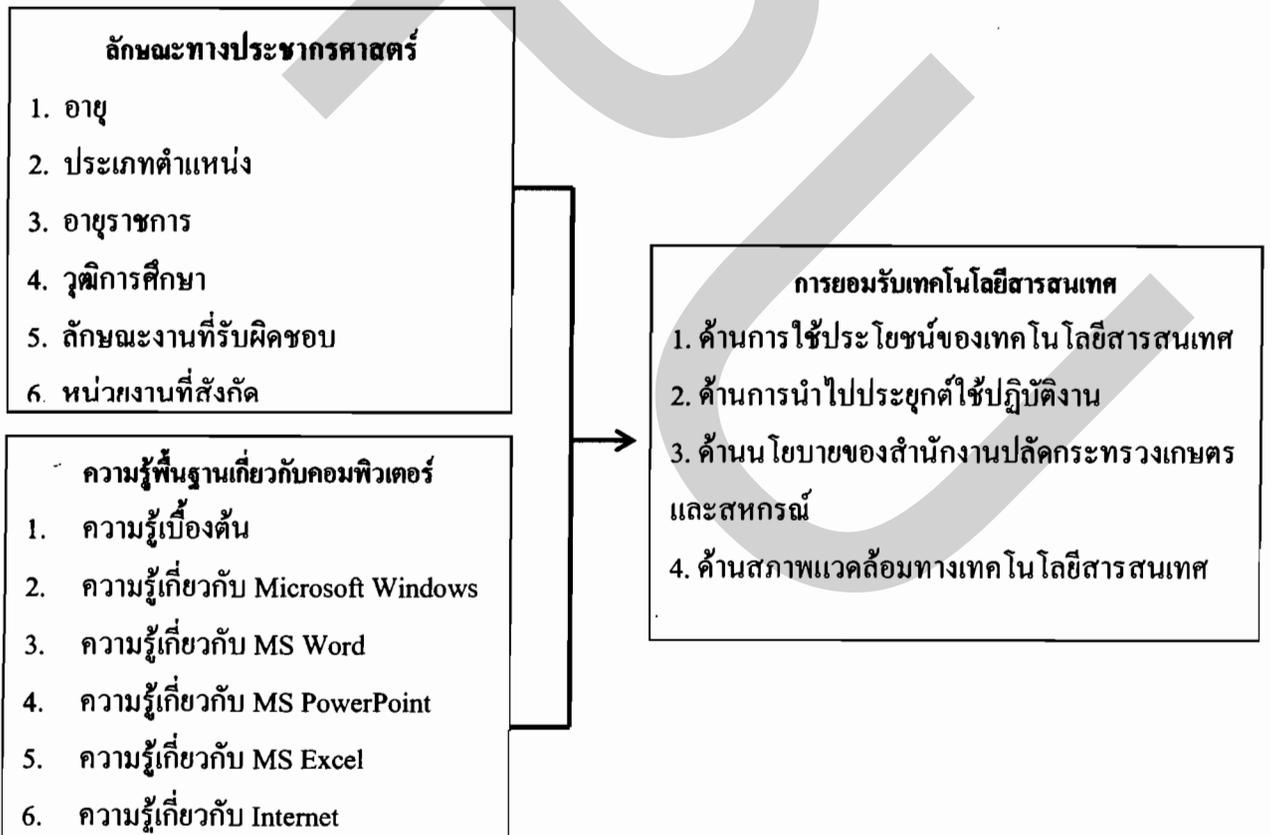
ในการวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” หลังจากผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้กรอบแนวคิด และวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบตัวแปรที่เกี่ยวข้องดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” คือ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำที่ปฏิบัติงานในพื้นที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 1,209 คน (กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2554) โดยจำแนกตามหน่วยงานดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำแนกตามหน่วยงาน

ลำดับที่	หน่วยงาน	ข้าราชการ (ตำแหน่ง)	ลูกจ้างประจำ (ตำแหน่ง)	พนักงานราชการ (ตำแหน่ง)	รวม
1	ส่วนกลาง	24	0	42	66
2	กองกลาง	26	3	5	34
3	กองการเจ้าหน้าที่	47	2	17	66
4	กองเกษตรสารนิเทศ	20	6	12	38
5	กองคลัง	59	42	21	122
6	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน	23	0	6	29
7	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	18	0	8	26
8	สถาบันเกษตรราธิการ	27	5	7	39
9	สำนักกฎหมาย	17	0	7	24
10	สำนักการเกษตรต่างประเทศ	25	4	5	34
11	สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ	15	0	0	15
12	สำนักตรวจราชการ	18	7	16	41
13	สำนักตรวจสอบภายใน	21	0	6	27
14	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและวันรื้อโรงเรียน	21	0	6	27
15	สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	42	8	49	99
16	สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	135	277	91	503

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

17	สำนักพัฒนาระบบบริหาร	13	0	6	19
	รวม	551	354	304	1,209

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2554

เนื่องจาก ทราบจำนวนที่แน่นอนของประชากร ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample size) ที่เหมาะสมโดยใช้วิธีการของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2548) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 มีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรที่ศึกษา
 e = ความคลาดเคลื่อนที่กำหนด 0.05 (5%)

แทนค่า

$$n = \frac{1,209}{1 + 1,209(0.5^2)}$$

$$N = 300.578$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่ต้องสำรวจอย่างน้อย 301 คน ในการศึกษาในครั้งนี้โดยใช้วิธี สุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (probability Sampling) การเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แยกตามหน่วยงาน ได้กำหนดเก็บข้อมูลในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 โดยมีขนาดตัวอย่างแยกตามหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 ขนาดตัวอย่างที่ต้องสำรวจ แยกตามหน่วยงาน

ลำดับที่	หน่วยงาน	รวม	กลุ่มตัวอย่าง
1	ส่วนกลาง	66	17
2	กองกลาง	34	8

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หน่วยงาน	รวม	กลุ่มตัวอย่าง
3	กองการเจ้าหน้าที่	66	17
4	กองเกษตรสารนิเทศ	38	9
5	กองคลัง	122	30
6	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน	29	7
7	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	26	6
8	สถาบันเกษตรราธิการ	39	10
9	สำนักกฎหมาย	24	6
10	สำนักการเกษตรต่างประเทศ	34	8
11	สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ	15	4
12	สำนักตรวจราชการ	41	10
13	สำนักตรวจสอบภายใน	27	7
14	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และรับเรื่องร้องเรียน	27	7
15	สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	99	25
16	สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	503	125
17	สำนักพัฒนาระบบบริหาร	19	5
	รวม	1,209	301

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามมีลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาจากทฤษฎีแนวคิดต่างๆ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวความคิด และขอบเขตของการศึกษา และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา เพื่อให้การกำหนดขอบเขตและเนื้อหาแบบสอบถามมีความชัดเจนตามความมุ่งหมายของการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้มาประมวลและวิเคราะห์ผลการศึกษา

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย “อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) ระดับการศึกษา ลักษณะงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่สังกัด เป็นแบบสอบถามแบบ Check List มีทั้งหมด 6 ข้อ

ส่วนที่ 2: เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความรู้เกี่ยวกับ Microsoft Windows ความรู้เกี่ยวกับ MS Word ความรู้เกี่ยวกับ MS PowerPoint ความรู้เกี่ยวกับ MS Excel และความรู้เกี่ยวกับ Internet โดยเป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกรับข้อที่ถูกที่สุด จำนวน 15 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับ Hardware จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 1 และข้อ 2

ความรู้เกี่ยวกับ Software จำนวน 13 ข้อ คือ ข้อ 3 – 15

โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้

วิธีการแปลผลแบบทดสอบส่วนนี้ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบน (SD) เป็นดัชนีในการแบ่งระดับการประเมินซึ่งกำหนดเป็น 3 ระดับ และในแต่ละระดับมีค่าพิสัยที่ได้จากการคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{15 - 0}{3} \\ &= 5.0 \end{aligned}$$

นำช่วงคะแนนที่ได้นี้ ไปบวกเพิ่มจากค่าต่ำสุด ซึ่งจะได้แต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนน	1 - 5	มีความรู้ระดับน้อย
คะแนน	6 - 10	มีความรู้ระดับปานกลาง
คะแนน	11 - 15	มีความรู้ระดับมาก

ส่วนที่ 3: เป็นคำถามเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นแบบสอบถามปลายปิด ด้านละ 5 ข้อ

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวของ Likert โดยให้เลือกคำตอบตามลำดับความสำคัญ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น

เห็นด้วยมากที่สุด	คะแนนเท่ากับ	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	คะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

วิธีการแปลผลแบบทดสอบส่วนนี้ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบน (SD) เป็นดัชนีในการแบ่งระดับการประเมินซึ่งกำหนดเป็น 5 ระดับ และ ในแต่ละระดับมีค่าพิสัยที่ได้จากการคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

นำช่วงคะแนนที่ได้นี้ ไปบวกเพิ่มจากค่าต่ำสูง ซึ่งจะได้แต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

ยอมรับระดับมากที่สุด	คือ	คะแนนตั้งแต่	4.21-5.00
ยอมรับระดับมาก	คือ	คะแนนตั้งแต่	3.41-4.20
ยอมรับระดับปานกลาง	คือ	คะแนนตั้งแต่	2.61-3.40
ยอมรับระดับน้อย	คือ	คะแนนตั้งแต่	1.81-2.60
ยอมรับระดับน้อยที่สุด	คือ	คะแนนตั้งแต่	1.00-1.80

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือในการกรอกรายละเอียด และแสดงความคิดเห็นจากบุคลากร สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แยกตามหน่วยงานจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 301 คน โดยแจกแจงตามแผนก และรวบรวมแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนที่กำหนด

3.6 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จะถูกนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences : SPSS) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยตัวแปรต่างๆ จะถูกนำมาลงรหัสเพื่อเปลี่ยนสภาพข้อมูลให้อยู่ในรูปตัวเลขแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ในรูปตัวเลขแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) ระดับการศึกษา ลักษณะงานที่รับผิดชอบ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้นในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ของตัวแปร และการนำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหา (%)

$$P = \frac{n \times 100}{N}$$

โดยที่	P	=	อัตราส่วนร้อยละ
	n	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ
	N	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ของบุคลากร สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้นในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาจจัดเรียงตามระดับของความรู้ ได้แก่ ความรู้มาก ความรู้ปานกลาง และความรู้น้อย และการนำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้นในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดลำดับค่าเฉลี่ย ของตัวแปร และการนำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

สูตรทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย

$$\text{ค่าเฉลี่ย } \bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าคะแนนเฉลี่ย}$$

$$\sum = \text{ผลรวมของข้อมูล}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่ของแต่ละข้อ}$$

$$x = \text{ค่าของระดับในแต่ละข้อ}$$

$$n = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

สูตรที่ใช้ในการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum f(xi - \bar{x})^2}{n-1}}$$

$$\text{S.D.} = \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่ของแต่ละข้อ}$$

$$xi = \text{ระดับคะแนน}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$n = \text{กลุ่มตัวอย่าง}$$

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบ

สมมติฐานที่ 1 ที่ว่าลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แตกต่างกันโดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว t-test และสถิติ F-test (one way analysis of variance = F-test) ในการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของ 2 กลุ่ม และมากกว่า 2 กลุ่ม ทำการสรุปผลสมมติฐานว่า ยอมรับหรือปฏิเสธ ที่ระดับนัยสำคัญ

ที่ 0.05 หากค่านัยสำคัญมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไม่แตกต่างกัน แต่หากค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ามีความแตกต่างกัน โดยนำเสนอข้อมูลด้วยตารางทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ที่ว่าระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 0.05 หากค่านัยสำคัญมีค่ามากกว่า 0.01 และ 0.05 แสดงว่าระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ไม่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่หากค่านัยสำคัญน้อยกว่า 0.01 และ 0.05 แสดงว่าส่งผลต่อกัน โดยนำเสนอข้อมูลด้วยตารางทดสอบสมมติฐาน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง “อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน
โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	128	42.5
30 ปี – 39 ปี	110	36.5
40 ปี – 49 ปี	33	11.0
ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	30	10.0
รวม	301	100.0

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา คือ 30 ปี – 39 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 อายุ 40 ปี – 49 ปี จำนวน 33 คนคิดเป็นร้อยละ 11 และอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป มีน้อยที่สุด จำนวน 30 คนคิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
บริหาร	17	5.6
อำนวยการ	36	12.0
วิชาการ	82	27.2
ทั่วไป	79	26.2
พนักงานราชการ	68	22.6
ลูกจ้างประจำ	19	6.4
รวม	301	100.0

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีตำแหน่งวิชาการมากที่สุด มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 รองลงมา คือ ตำแหน่งทั่วไป จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 พนักงานราชการ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 อำนวยการ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12 ลูกจ้างประจำ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 และบริหาร มีน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ)

ระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	108	35.9
5-10 ปี	110	36.6
11-15 ปี	42	14.0
16-20 ปี	11	3.8
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	29	9.7
รวม	301	100.0

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) 5-10 ปี มากที่สุด คือ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ

ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 ระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) 11-15 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 14 ระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และ 16-20 ปี มีน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	67	22.3
ปริญญาตรี	175	58.1
สูงกว่าปริญญาตรี	59	19.6
รวม	301	100.0

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาคือ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และสูงกว่าปริญญาตรี มีน้อยที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ

ลักษณะงานที่รับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
งานด้านปฏิบัติ	76	25.2
งานด้านบริหารทั่วไป	132	43.9
งานด้านวิชาการ	93	30.9
รวม	301	100.0

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีลักษณะงานที่รับผิดชอบ เป็นงานด้านบริหารทั่วไปมากที่สุด คือ จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมา งานด้านวิชาการ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 และงานด้านปฏิบัติมีน้อยที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนกลาง	17	5.6
กองกลาง	8	2.7
กองการเจ้าหน้าที่	17	5.6
กองเกษตรสารนิเทศ	9	3.0
กองคลัง	30	10.0
กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน	7	2.3
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6	2.0
สถาบันเกษตรราธิการ	10	3.3
สำนักกฎหมาย	6	2.0
สำนักการเกษตรต่างประเทศ	8	2.7
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ	4	1.3
สำนักตรวจราชการ	10	3.3
สำนักตรวจสอบภายใน	7	2.3
สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน	7	2.3
สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	25	8.3
สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	125	41.6
สำนักพัฒนาระบบบริหาร	5	1.7
รวม	301	100.0

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสังกัดหน่วยงานสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรมากที่สุด คือ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาคือ กองคลังจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศมีน้อยที่สุด คือ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของของบุคลากรสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ของบุคลากรสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความรู้เกี่ยวกับ Microsoft Windows ความรู้เกี่ยวกับ MS Word ความรู้เกี่ยวกับ MS PowerPoint ความรู้เกี่ยวกับ MS Excel และความรู้เกี่ยวกับ Internet โดยเป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกตอบข้อที่ถูกที่สุด จำนวน 15 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน มีผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคำตอบ

คำถาม	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์มี 5 ส่วน ส่วนใดในตัวเลือกไม่ใช่ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์	278	92.4	23	7.6
อะไรที่ไม่เป็นฮาร์ดแวร์ (Hardware) ทางคอมพิวเตอร์	233	77.4	68	22.6
โปรแกรม Microsoft word ถือเป็น โปรแกรมประเภทใด	257	85.4	44	14.6
โปรแกรม Microsoft Paint ถือเป็น โปรแกรมประเภทใด	251	83.4	50	16.6
โปรแกรมใดที่ใช้สำหรับทำตารางรายจ่าย คะแนนนักเรียน หรือพิมพ์เอกสารอย่างง่าย โดยไม่ต้องเขียนโปรแกรม	284	94.4	17	5.6
โปรแกรมสำหรับพิมพ์เอกสารที่มากับ Windows ทุก version	228	75.7	73	24.3
โปรแกรมใดที่ใช้สำหรับทำเอกสาร รายงาน หรือบันทึก ในชุด Microsoft Office	269	89.4	32	10.6
โปรแกรมใดที่ใช้สำหรับทำ presentation ในชุด Microsoft Office	274	91.0	27	9.0
การยกเลิก Screen saver จะต้องเรียก Icon ใดใน Control panel มาแก้ไขตัวเลือก	237	78.7	64	21.3
Caps lock key หมายถึงแป้นชนิดใด	278	92.4	23	7.6
Numlock key หมายถึงแป้นชนิดใด	280	93.0	21	7.0

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ปุ่ม Shut down คือปุ่มอะไร	289	96.0	12	4.0
Internet Explorer ใช้ทำอะไร	285	94.7	16	5.3
คำว่า WWW ย่อมาจากอะไร	279	92.7	22	7.3
LAN ระบบเครือข่าย (Network system) คืออะไร	248	82.4	53	17.6

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 301 คน ตอบคำถามที่ว่า ปุ่ม Shut down คือปุ่มอะไร ถูกมากที่สุด คือ จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 96 รองลงมาคือ Internet Explorer ใช้ทำอะไร ตอบถูกจำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 94.7 และกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามโปรแกรมสำหรับพิมพ์เอกสารที่มากับ Windows ทุก version ผิดมากที่สุด จำนวน 73 คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมาคือ อะไรที่ไม่เป็นฮาร์ดแวร์ (Hardware) ทางคอมพิวเตอร์ ผิดจำนวน 68 คิดเป็นร้อยละ 22.6

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ระดับน้อย (1 – 5 คะแนน)	13	4.3
ความรู้ระดับปานกลาง (6 – 10 คะแนน)	52	17.3
ความรู้ระดับมาก (11 – 15 คะแนน)	236	78.4
รวม	301	100.0

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 301 คน มีความรู้ระดับมาก (11 – 15 คะแนน) มากที่สุด คือ จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 78.4 รองลงมาคือ ความรู้ระดับปานกลาง (6 – 10 คะแนน) จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 และความรู้ระดับน้อย (1 – 5 คะแนน) มีน้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นแบบสอบถามแบบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวของ Likert มีทั้งหมด 20 ข้อ มีผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการยอมรับ
ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ			
1.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้สามารถช่วยในการปฏิบัติงานของท่านให้มีความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น	3.98	0.78	มาก
2.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้ช่วยให้ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือและมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น	3.86	0.77	มาก
3.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้ช่วยให้ท่านค้นหาข้อมูลหรือเอกสารต่างๆ ได้รวดเร็วกว่าการค้นหาในรูปแบบเดิม	3.82	0.80	มาก
4.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้ช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานสะดวกมากขึ้น	3.81	0.77	มาก
5.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้จะช่วยให้ท่านประหยัดแรงงานและมีเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อไปปฏิบัติงานในด้านอื่นๆ	3.80	0.77	มาก
รวม	3.85	0.65	มาก
ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน			
1.ท่านได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการบันทึกและจัดทำข้อมูลในงานที่ท่านรับผิดชอบ	3.90	0.77	มาก
2.ท่านได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดเก็บและค้นคืนเอกสาร เป็นต้น	4.04	0.73	มาก
3.สำนักงานปลัดปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายเพื่อให้บุคลากรได้รับข่าวสารต่างๆ อย่างทั่วถึง	3.72	0.72	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

4.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศระบบเครือข่ายภายในองค์กร (Intranet) มาใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี	3.51	1.05	มาก
5.ท่านใช้จดหมายไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ในการติดต่อสื่อสารทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงานเป็นประจำ	3.83	0.93	มาก
รวม	3.80	0.64	มาก
<u>ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u>			
1. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.53	1.05	มาก
2.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการสนับสนุนครุภัณฑ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม	3.76	0.94	มาก
3.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการกำหนดนโยบายให้มีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	3.72	1.02	มาก
4.ท่านเห็นด้วยกับนโยบายการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด	3.94	0.75	มาก
5.ท่านสามารถปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในเรื่องการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำมาใช้ในการปฏิบัติงานของท่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.86	0.74	มาก
รวม	3.76	0.65	มาก
<u>ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ</u>			
1.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ	3.48	0.75	มาก
2.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการจัดสรรงบประมาณทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสม	3.52	0.87	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

3.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการสนับสนุนส่งเสริม และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอ	3.62	0.83	มาก
4.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานเสมอ	3.76	0.71	มาก
5. ผู้บริหารมีการสนับสนุน และมีวิสัยทัศน์ที่ดีต่อการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กร	3.70	0.76	มาก
รวม	3.65	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย	3.77	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.77 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.85 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้สามารถช่วยในการปฏิบัติงานของท่านให้มีความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้นมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.93 อยู่ในระดับมาก

ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.80 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องบริษัทของท่านมีความเชี่ยวชาญในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.87 อยู่ในระดับมาก

ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.76 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องท่านเห็นด้วยกับนโยบายการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.94 อยู่ในระดับมาก

ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.65 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานเสมอมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.76 อยู่ในระดับมาก

4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

ทำการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานที่ 1 นี้ ด้วยสถิติ F-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.10 – 4.16

ตารางที่ 4.10 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

การยอมรับเทคโนโลยีฯ	อายุ	n	\bar{x}	S.D.	F	Sig.
ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ	ต่ำกว่า 30 ปี	128	3.74	0.62	3.430	.017*
	30 ปี – 39 ปี	110	3.91	0.66		
	40 ปี – 49 ปี	33	3.96	0.69		
	ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	30	4.10	0.62		
	รวม	301	3.86	0.65		
ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน	ต่ำกว่า 30 ปี	128	3.74	0.66	.718	.542
	30 ปี – 39 ปี	110	3.85	0.64		
	40 ปี – 49 ปี	33	3.88	0.68		
	ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	30	3.84	0.56		
	รวม	301	3.80	0.65		
ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ต่ำกว่า 30 ปี	128	3.88	0.60	2.671	.048*
	30 ปี – 39 ปี	110	3.72	0.70		
	40 ปี – 49 ปี	33	3.58	0.68		
	ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	30	3.65	0.65		
	รวม	301	3.77	0.66		

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	ต่ำกว่า 30 ปี	128	3.80	0.75	5.483	.001*
	30 ปี – 39 ปี	110	3.57	0.77		
	40 ปี – 49 ปี	33	3.39	0.67		
	ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	30	3.31	0.61		
	รวม	301	3.62	0.75		
ภาพรวม	ต่ำกว่า 30 ปี	128	3.81	0.51	0.467	0.705
	30 ปี – 39 ปี	110	3.76	0.57		
	40 ปี – 49 ปี	33	3.70	0.59		
	ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	30	3.72	0.50		
	รวม	301	3.77	0.54		

จากตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.11 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านระดับตำแหน่งกับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

การยอมรับเทคโนโลยีฯ	ระดับตำแหน่ง	n	\bar{x}	S.D.	F	Sig.
ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ	บริหาร	17	4.01	0.53	3.475	.005*
	อำนวยการ	36	3.53	0.50		
	วิชาการ	82	3.83	0.63		
	ทั่วไป	79	3.82	0.68		
	พนักงานราชการ	68	4.01	0.65		
	ลูกจ้างประจำ	19	4.08	0.74		
	รวม	301	3.86	0.65		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ด้านการนำไป ประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน	บริหาร	17	4.04	0.45	3.131	.009*
	อำนาจการ	36	3.49	0.70		
	วิชาการ	82	3.78	0.66		
	ทั่วไป	79	3.78	0.60		
	พนักงานราชการ	68	3.91	0.63		
	ลูกจ้างประจำ	19	4.02	0.68		
	รวม	301	3.81	0.65		
ด้านนโยบายของ สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	บริหาร	17	3.94	0.54	2.892	.014*
	อำนาจการ	36	4.07	0.41		
	วิชาการ	82	3.61	0.78		
	ทั่วไป	79	3.74	0.61		
	พนักงานราชการ	68	3.76	0.66		
	ลูกจ้างประจำ	19	3.85	0.52		
	รวม	301	3.77	0.66		
ด้านสภาพแวดล้อมทาง เทคโนโลยีสารสนเทศ	บริหาร	17	3.87	0.66	4.055	.001*
	อำนาจการ	36	4.07	0.58		
	วิชาการ	82	3.48	0.75		
	ทั่วไป	79	3.56	0.77		
	พนักงานราชการ	68	3.54	0.80		
	ลูกจ้างประจำ	19	3.67	0.57		
	รวม	301	3.62	0.75		
ภาพรวม	บริหาร	17	3.96	0.44	2.147	0.049*
	อำนาจการ	36	3.79	0.31		
	วิชาการ	82	3.67	0.49		
	ทั่วไป	79	3.73	0.55		
	พนักงานราชการ	68	3.81	0.58		
	ลูกจ้างประจำ	19	4.04	0.82		
	รวม	301	3.77	0.54		

จากตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.12 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

การยอมรับเทคโนโลยีฯ	ระยะเวลา	n	\bar{x}	S.D.	F	Sig.
ด้านการใช้ประโยชน์ ของเทคโนโลยี สารสนเทศ	ต่ำกว่า 5 ปี	108	3.87	0.63	1.547	.175
	5-10 ปี	110	3.81	0.65		
	11-15 ปี	42	3.78	0.75		
	16-20 ปี	11	4.18	0.49		
	ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	29	3.96	0.55		
	รวม	1	5.00	.00		
ด้านการนำไป ประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน	ต่ำกว่า 5 ปี	301	3.86	0.65	.377	.864
	5-10 ปี	108	3.81	0.58		
	11-15 ปี	110	3.80	0.72		
	16-20 ปี	42	3.81	0.69		
	ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	11	3.93	0.52		
	รวม	29	3.71	0.61		
ด้านนโยบายของ สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	ต่ำกว่า 5 ปี	1	4.40	.00	3.152	.009*
	5-10 ปี	301	3.81	0.65		
	11-15 ปี	108	3.69	0.61		
	16-20 ปี	110	3.94	0.67		
	ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	42	3.74	0.67		
	รวม	11	3.58	0.73		

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	ต่ำกว่า 5 ปี	29	3.50	0.61	4.047	.001*
	5-10 ปี	1	4.20	.00		
	11-15 ปี	301	3.77	0.66		
	16-20 ปี	108	3.53	0.73		
	ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	110	3.81	0.74		
	รวม	42	3.65	0.71		
ภาพรวม	ต่ำกว่า 5 ปี	29	3.75	0.57	1.443	0.229
	5-10 ปี	1	3.84	0.51		
	11-15 ปี	301	3.75	0.54		
	16-20 ปี	108	3.76	0.64		
	ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	110	3.60	0.45		
	รวม	42	4.55	.00		

จากตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.13 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

การยอมรับเทคโนโลยีฯ	ระดับการศึกษา	n	\bar{x}	S.D.	F	Sig.
ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	67	3.83	0.65	.384	.681
	ปริญญาตรี	175	3.89	0.66		
	สูงกว่าปริญญาตรี	59	3.81	0.62		
	รวม	301	3.86	0.65		

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ด้านการนำไป ประยุกต์ใช้ ปฏิบัติงาน	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	67	3.77	0.77	.158	.854
	ปริญญาตรี	175	3.82	0.61		
	สูงกว่าปริญญาตรี	59	3.81	0.62		
	รวม	301	3.81	0.65		
ด้านนโยบายของ สำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	67	4.01	0.52	25.098	.000*
	ปริญญาตรี	175	3.84	0.59		
	สูงกว่าปริญญาตรี	59	3.28	0.75		
	รวม	301	3.77	0.66		
ด้านสภาพแวดล้อม ทางเทคโนโลยี สารสนเทศ	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	67	3.90	0.68	26.947	.000*
	ปริญญาตรี	175	3.71	0.68		
	สูงกว่าปริญญาตรี	59	3.04	0.74		
	รวม	301	3.62	0.75		
ภาพรวม	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	67	3.87	0.46	11.159	0.000*
	ปริญญาตรี	175	3.83	0.53		
	สูงกว่าปริญญาตรี	59	3.49	0.55		
	รวม	301	3.77	0.54		

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.14 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านลักษณะงานที่รับผิดชอบ กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

การยอมรับเทคโนโลยีฯ	ลักษณะงานที่รับผิดชอบ	n	\bar{x}	S.D.	F	Sig.
ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ	งานด้านปฏิบัติ	76	3.88	0.74	.228	.796
	งานด้านบริหารทั่วไป	132	3.87	0.63		
	งานด้านวิชาการ	93	3.82	0.60		
	รวม	301	3.86	0.65		
ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน	งานด้านปฏิบัติ	76	3.75	0.74	.481	.619
	งานด้านบริหารทั่วไป	132	3.84	0.61		
	งานด้านวิชาการ	93	3.80	0.61		
	รวม	301	3.81	0.65		
ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	งานด้านปฏิบัติ	76	3.89	0.55	9.132	.000*
	งานด้านบริหารทั่วไป	132	3.86	0.62		
	งานด้านวิชาการ	93	3.53	0.73		
	รวม	301	3.77	0.66		
ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	งานด้านปฏิบัติ	76	3.71	0.83	7.167	.001*
	งานด้านบริหารทั่วไป	132	3.73	0.69		
	งานด้านวิชาการ	93	3.38	0.73		
	รวม	301	3.62	0.75		
ภาพรวม	งานด้านปฏิบัติ	76	3.81	0.56	4.650	0.010*
	งานด้านบริหารทั่วไป	132	3.85	0.56		
	งานด้านวิชาการ	93	3.63	0.46		
	รวม	301	3.77	0.54		

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะงานที่รับผิดชอบ แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากร

สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะงานที่รับผิดชอบ แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.15 การทดสอบความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ด้านหน่วยงานที่สังกัด กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

การยอมรับเทคโนโลยีฯ	หน่วยงานที่สังกัด	n	\bar{x}	S.D.	F	Sig.
ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ	ส่วนกลาง	17	4.13	0.46	2.635	.001*
	กองกลาง	8	4.20	0.72		
	กองการเจ้าหน้าที่	17	3.76	0.87		
	กองเกษตรสารนิเทศ	9	3.53	0.74		
	กองคลัง	30	3.35	0.63		
	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน	7	3.80	0.40		
	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6	3.87	0.48		
	สถาบันเกษตรกรบริการ	10	4.24	0.36		
	สำนักกฎหมาย	6	3.70	0.79		
	สำนักการเกษตรต่างประเทศ	8	4.00	0.92		
	สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ	4	4.05	0.30		
	สำนักตรวจราชการ	10	4.04	0.59		
	สำนักตรวจสอบภายใน	7	4.23	0.80		
	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน	7	3.89	0.51		
	สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	25	4.11	0.66		
	สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	125	3.85	0.58		
	สำนักพัฒนาระบบบริหาร	5	3.56	0.65		
		รวม	301	3.86		

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ด้านการนำไป ประยุกต์ใช้ ปฏิบัติงาน	ส่วนกลาง	17	3.86	0.53	2.917	.000*
	กองกลาง	8	3.98	0.55		
	กองการเจ้าหน้าที่	17	3.75	0.61		
	กองเกษตรสารนิเทศ	9	3.51	0.76		
	กองคลัง	30	3.32	0.65		
	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและ เกษตรกรรมยั่งยืน	7	3.94	0.71		
	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6	4.33	0.53		
	สถาบันเกษตรวิชาการ	10	3.98	0.71		
	สำนักกฎหมาย	6	3.07	0.50		
	สำนักการเกษตรต่างประเทศ	8	4.35	0.61		
	สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ	4	3.90	0.48		
	สำนักตรวจราชการ	10	3.94	0.48		
	สำนักตรวจสอบภายใน	7	3.83	0.99		
	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และรับเรื่องร้องเรียน	7	3.49	0.53		
	สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	25	3.82	0.72		
	สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	125	3.88	0.58		
	สำนักพัฒนาระบบบริหาร	5	3.96	0.17		
รวม	301	3.81	0.65			
ด้านนโยบาย ของสำนักงาน ปลัดกระทรวง เกษตรและ สหกรณ์	ส่วนกลาง	17	3.79	0.38	1.477	.107
	กองกลาง	8	3.78	0.80		
	กองการเจ้าหน้าที่	17	3.65	0.48		
	กองเกษตรสารนิเทศ	9	3.40	0.79		
	กองคลัง	30	3.67	0.56		
	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและ เกษตรกรรมยั่งยืน	7	3.97	0.60		
	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6	4.03	0.51		

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

	สถาบันเกษตรกร	10	3.76	0.76		
	สำนักกฎหมาย	6	4.17	0.39		
	สำนักงานเกษตรต่างประเทศ	8	4.50	0.53		
	สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ	4	3.70	0.26		
	สำนักตรวจราชการ	10	3.58	0.72		
	สำนักตรวจสอบภายใน	7	3.97	0.64		
	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และรับเรื่องร้องเรียน	7	3.51	0.38		
	สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	25	3.69	0.65		
	สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	125	3.76	0.70		
	สำนักพัฒนาระบบบริหาร	5	4.20	0.93		
	รวม	301	3.77	0.66		
ด้าน สภาพแวดล้อม ทาง เทคโนโลยี สารสนเทศ	ส่วนกลาง	17	3.61	0.38	1.910	.019*
	กองกลาง	8	3.05	0.51		
	กองการเจ้าหน้าที่	17	3.42	0.77		
	กองเกษตรสารนิเทศ	9	3.24	0.55		
	กองคลัง	30	3.81	0.69		
	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและ เกษตรกรรมยั่งยืน	7	3.51	0.50		
	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6	3.60	0.33		
	สถาบันเกษตรกร	10	3.36	0.39		
	สำนักกฎหมาย	6	4.10	0.68		
	สำนักงานเกษตรต่างประเทศ	8	4.45	0.75		
	สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ	4	3.40	0.28		
	สำนักตรวจราชการ	10	3.32	0.76		
	สำนักตรวจสอบภายใน	7	4.09	0.75		
	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และรับเรื่องร้องเรียน	7	3.49	0.70		

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

	สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	25	3.74	0.68		
	สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	125	3.61	0.85		
	สำนักพัฒนาระบบบริหาร	5	3.44	0.65		
	รวม	301	3.62	0.75		
ภาพรวม	ส่วนกลาง	17	3.99	0.76	1.656	0.055
	กองกลาง	8	3.75	0.56		
	กองการเจ้าหน้าที่	17	3.65	0.63		
	กองเกษตรสารนิเทศ	9	3.42	0.67		
	กองคลัง	30	3.54	0.28		
	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน	7	3.81	0.42		
	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6	3.96	0.17		
	สถาบันเกษตรกรอาชีพ	10	3.84	0.45		
	สำนักกฎหมาย	6	3.76	0.19		
	สำนักการเกษตรต่างประเทศ	8	4.33	0.57		
	สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ	4	3.76	0.22		
	สำนักตรวจราชการ	10	3.72	0.54		
	สำนักตรวจสอบภายใน	7	4.03	0.61		
	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน	7	3.59	0.31		
	สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	25	3.84	0.59		
	สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	125	3.77	0.53		
	สำนักพัฒนาระบบบริหาร	5	3.79	0.41		
	รวม	301	3.77	0.54		

จากตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

สมมติฐานที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทำการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานที่ 2 ด้วยสถิติ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งผลต่อกายอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตัวแปร	การใช้ประโยชน์	การนำไปประยุกต์ใช้	นโยบาย	สภาพแวดล้อม	ภาพรวม
ระดับความรู้	.018	.002	-.018	-.028	-0.002
Sig. (2-tailed)	.762	.971	.759	.627	.975

จากตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในภาพรวมและในรายด้าน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เรื่อง “อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงเพื่อเปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ และเพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5.1 สรุปผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 301 คน มีอายุต่ำกว่า 30 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มีระดับตำแหน่งวิชาการมีระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) 5-10 ปีมากที่สุด กว่าครึ่งมีการศึกษาระดับปริญญาตรีลักษณะงานที่รับผิดชอบเป็นงานด้านบริหารทั่วไปมากที่สุด และสังกัดหน่วยงานสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรมากที่สุด

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 301 คน ตอบคำถามที่ว่าปุ่ม Shut down คือปุ่มอะไรถูกมากที่สุดและกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามโปรแกรมสำหรับพิมพ์เอกสารที่มากับ Windows ทุก version ผิดมากที่สุด โดยภาพรวมมีความรู้อยู่ในระดับมาก (11 – 15 คะแนน) มากที่สุด

ตอนที่ 3 การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์

การศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากร
สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.77
เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับ
เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.85 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า มีระดับการยอมรับ
เทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้สามารถช่วยในการ
ปฏิบัติงานของท่านให้มีความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้นมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.93 อยู่ในระดับ
มาก

ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับเทคโนโลยี
สารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.80 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า มีระดับการยอมรับเทคโนโลยี
สารสนเทศในเรื่องบริษัทของท่านมีความเชี่ยวชาญในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการมากที่สุด
โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.87 อยู่ในระดับมาก

ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการ
ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใน
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.76 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า มีระดับการ
ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องท่านเห็นด้วยกับนโยบายการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้
ในการปฏิบัติงานตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย
ที่ 3.94 อยู่ในระดับมาก

ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับ
เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.65 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า มีระดับการยอมรับ
เทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเอาเทคโนโลยี
สารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานเสมอมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.76 อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

ทำการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานที่ 1 นี้ ด้วยสถิติ F-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) ระดับการศึกษา และลักษณะงานที่รับผิดชอบ แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) ระดับการศึกษา และลักษณะงานที่รับผิดชอบแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

และบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

สมมติฐานที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทำการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานที่ 2 ด้วยสถิติ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.0.05 ผลการวิเคราะห์ พบว่าระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในภาพรวมและในรายด้าน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาในเรื่องความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 301 คน ตอบคำถามที่ว่าปุ่ม Shut down คือปุ่มอะไรถูกมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปุ่ม Shut down เป็นปุ่มที่ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ต้องใช้ทุกครั้งเมื่อมีการปิดการทำงาน ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในเรื่องนี้มากที่สุด ในส่วนของคำถามที่ผิดมากที่สุด คือ คำถาม โปรแกรมสำหรับพิมพ์เอกสารที่มากับ Windows ทุก version ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่คนจะรู้จักและใช้แต่โปรแกรม Microsoft word ทำให้อาจไม่ค่อยรู้จักโปรแกรม Notepad ได้ ในส่วนของภาพรวมของระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 301 คน มีความรู้ระดับมาก (11 – 15 คะแนน) มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตเป็นอย่างมาก รวมถึงสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้บุคลากรจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และยังมีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อยู่เสมอ เห็นได้จากพันธกิจและการใช้ IT ในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ว่า พัฒนาศักยภาพและทักษะด้านบริหารจัดการข้อมูลให้แก่บุคลากร พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศระบบสารสนเทศเครือข่ายระบบภูมิสารสนเทศและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้มีความถูกต้องทันสมัยมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมพัฒนาสร้างกระบวนการทำงานและระบบการทำงานต่างๆขององค์กรให้อยู่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์นำไปใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วรวมทั้งต้องสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ และส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น บุคลากรจึงมีระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีในระดับมาก (11 – 15 คะแนน) มากที่สุด

ในส่วนของการศึกษาในเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่ามีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด โดยมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้สามารถช่วยในการปฏิบัติงานของท่านให้มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้นมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อิงค์กร จะช่วยให้เกิดความสะดวกในการทำงาน ที่ง่ายและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในงานราชการของครุฑ มาลัยวงศ์ (2540) ที่ว่าการใช้คอมพิวเตอร์ในหน่วยงานราชการปัจจุบันนี้ ช่วยให้การทำงานสะดวกมากยิ่งขึ้น เช่น ใช้ในการพิมพ์เอกสารซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์เอกสารรายงานต่าง ๆ นั้นกระทำกันทุกหน่วยงานการใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์เอกสารแทนเครื่องพิมพ์ดีดช่วยให้งานพิมพ์มีคุณภาพมากขึ้นแก้ไขเอกสารดัดแปลงเอกสารได้ง่ายขึ้นและหากต้องการพิมพ์เรื่องหรือข้อความซ้ำหลายๆ ครั้งก็สะดวกมากขึ้นใช้ในการบันทึกเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีความสามารถในการบันทึกข้อมูลจำนวนมากเอาไว้เป็นหมวดหมู่ในแบบที่เรียกว่าฐานข้อมูลวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นข้อมูลต่างๆมาใช้งานได้อย่างรวดเร็วงานบันทึกและจัดทำฐานข้อมูลนี้ใช้กันกว้างขวางมาก ฯลฯ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพุดพิงษ์ พิพัฒน์วงศ์ (2548) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนสังกัดตำรวจภูธรภาค 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการยอมรับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนสังกัดตำรวจภูธรภาค 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ในส่วนของการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่บุคลากรที่มีอายุ ระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ) ระดับการศึกษาลักษณะงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่สังกัด มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แตกต่างกันเพียงบางส่วน ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะระดับตำแหน่งนั้น ส่งผลต่อความรับผิดชอบของงานที่ทำ ผู้ที่มีตำแหน่งสูงหรือเป็นผู้บริหารย่อมต้องมีความรู้และประสบการณ์มากกว่าผู้ที่อยู่ในตำแหน่งที่ต่ำกว่า และนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานเพื่อให้ทัดเทียมหรือเป็นผู้นำกว่าองค์กรหรือแผนกอื่นๆ สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของโรเจอร์และชูเมกเกอร์(อ้างถึงในพวงศกาพัฑฒไพญญลยัษงศ, 2553) ได้สรุปลปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ว่า ปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของเทคโนโลยีสารสนเทศในสายตาของผู้ที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (perceived characteristics of technology) ก็คือคุณลักษณะต่างๆของนวัตกรรมที่บุคคลผู้ใช้นวัตกรรมรับรู้โดยเชิงอัตวิสัยอันได้แก่ความได้เปรียบเชิงเทียบ (comparative advantage) ความเข้ากันได้หรือความไม่ขัดแย้งกัน (compatibility) ความซับซ้อน (complexity) ความสามารถทดลองได้ (testability) ความสามารถสังเกตและสื่อสารได้ (observability) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (cost) ค่าเสียโอกาส (opportunity) ความสามารถที่จะแบ่งแยกได้ (divisibility)และยังสอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูรยัษงศ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกพบว่าการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

สำหรับผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 ที่ว่าระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในภาพรวมและในรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับที่มาก รวมถึงในส่วนของระดับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในระดับมากด้วย จึงทำให้ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ถึงแม้จะมีความรู้มากหรือน้อย ก็มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ในเรื่องของความรู้ถึงแม้ว่าในภาพรวมอยู่ระดับมาก แต่มี 20 กว่า % ที่อยู่ในระดับปานกลางและน้อย โดยพบว่า บุคลากรมีความรู้ในเรื่องโปรแกรมสำหรับพิมพ์เอกสารที่มากกับ Windows ทุก version น้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารองค์กร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำหรับการพิมพ์งานในการฝึกอบรม โดยเฉพาะ เพื่อให้บุคลากรได้มีความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำหรับพิมพ์เอกสารที่มากกับ Windows นำมาประยุกต์ในการใช้งานได้มากยิ่งขึ้น

2. ในเรื่องของการยอมรับ จากการวิจัยพบว่า บุคลากรมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ น้อยที่สุด โดยเฉพาะในเรื่องสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้บริหารองค์กร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดฝึกอบรมและเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาในการทำงาน

3. ในเรื่องของการยอมรับ จากการวิจัยพบว่า บุคลากรมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้จะช่วยให้งานประหยัดแรงงานและมีเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อไปปฏิบัติงานในด้านอื่นๆ น้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารองค์กร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการฝึกอบรมในด้านเทคนิคการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคลากรมีเทคนิค และวิธีใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับใช้งานให้เกิดประโยชน์ทั้งในเรื่องการประหยัดแรงงานและมีเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อไปปฏิบัติงานในด้านอื่นๆ

4. ในเรื่องของการยอมรับ จากการวิจัยพบว่า บุคลากรมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน ในเรื่องสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศระบบเครือข่ายภายในองค์กร (Intranet) มาใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร ได้เป็นอย่างดีน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารองค์กร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการพัฒนาปรับปรุงการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศระบบเครือข่ายภายใน มาปรับใช้ในองค์กรให้มากขึ้น เช่น มีการฝึกอบรมการใช้ระบบเครือข่ายภายในการปฏิบัติงานหรือคำสั่งผ่านระบบเครือข่ายภายใน เพื่อกระตุ้นให้พนักงานหันมาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระบบเครือข่ายภายในให้มากยิ่งขึ้น

5. ในเรื่องของการยอมรับ จากการวิจัยพบว่า บุคลากรมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในเรื่องสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน น้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารองค์กร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดทำแผนหรือการวางนโยบายเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับพนักงานให้ได้ทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดการยอมรับและการนำไปปฏิบัติตาม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร ขององค์กรอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประยุกต์ และปรับใช้กับบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ด

ร

บรรณานุกรม

ู

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กิดานันท์ มลิทอง. (2546). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2541). งานมัลติมีเดีย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. กรุงเทพฯ.
- ชุมพล ศฤงคารศิริ. (2539). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สัมพันธ์พาณิชย์.
- บุญธรรม จิตต่อนันต์. (2540). การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญสม วราเอกสิริ (2529). ส่งเสริมการเกษตร : หลักและวิธีการ. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร. คณะบริหารธุรกิจการเกษตร เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2538). หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมินและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : นิชิน แอควอร์ไทซิ่ง กรุ๊ป.
- ประสพสุข ศรีสว่างวงศ์. (2537). คอมพิวเตอร์เบื้องต้นและเทคนิคการออกแบบ. กรุงเทพฯ : ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- พรธิดาวิเชียรปัญญา. (2547). การจัดการความรู้ : พื้นฐานและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ. ธรรมมลการพิมพ์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2548). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- รสสุคนธ์ หังสพฤกษ์. (2531). การประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- วิจารณ์พานิช. (2548). การจัดการความรู้กับการบริหารราชการไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.

- วิจารณ์ พานิช. (2548). การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2537). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- สานิตย์ กายาผาด และคณะ. (2542). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : เวิร์ดเวฟเอ็ดดูเคชั่น.
- สุชาติ กิระนันท์. (2541). เทคโนโลยีสารสนเทศสถิติ : ข้อมูลในระบบสารสนเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ.
- สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). คู่มือจัดทำแผนการจัดการความรู้. กรุงเทพฯ.
- สำนักงาน ก.พ.ร. (2548). คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี : การบริหารความรู้. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550- 2554. ม.ป.ท.

บทความ

- จ่านง แรกพินิจ. (2535). "การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา : กรณีศึกษาภาคใต้." สาขาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

เอกสารอื่นๆ

- คูใจ เรื่องเวหา, วาโย เกียรติกนก และ พัชรวิภา สุขประเสริฐ. (2552). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.

นงเยาว์ พันธุ์คง. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ. วิทยาลัยพณิชยการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

ปณิตา พันธุ์. (2544). การบริหารความรู้ (Knowledge Management) : แนวคิดและกรณีศึกษา. เอกสารวิจัยภาคบริหารรัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรทิพา แอคำ. (2549). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน. ปัญหาพิเศษปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิทยานิพนธ์

ดลฤดี อัสวโกศล. (2547). รูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ตและการศึกษาอิทธิพลของความเชื่อประสิทธิภาพในตน และปัจจัยคัดสรรที่มีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของครูระดับประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร: การวิเคราะห์แบบคอนจอยท์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงผกา พัวไพบุลย์วงศ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมระบบ TeamWork ในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท กนกสิน เอ็กสพอร์ต อิมพอร์ตจำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร.

พุดพิงษ์ พิพัฒน์วงศ์. (2548). ระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนสังกัดตำรวจภูธรภาค 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไพฑูรย์ สิงห์ตา. (2548). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุนิรัตน์ เสริมประสาทกุล. (2541). การยอมรับแนวคิดใหม่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก.

สุริยา นิ่มตระกูล. (2548). ผลของการนำเสนอภาพที่มีต่อความจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการศึกษา. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาษาต่างประเทศ

BOOKS

In Morey,D.,Maybury, M.T. and Thuraisingham, B.M. **Knowledge Management : Classic and Contemporary Work** . Mass. : The MIT Press.

Marquardt,M. (1996). **Building the Learning Organization**. New York :McGrawHill.

Nonaka,kujiro and Takeuchi,Hiroataka. (2000). **Classic work : Theory of Organizational Knowledge Creation**. n.p.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง : อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ขอความกรุณาโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็น ตามความเป็นจริงของท่านมากที่สุด คำตอบที่ได้ไม่มีชื่อผู้ถามใดๆ ทั้งสิ้น กับผู้ตอบแบบสอบถาม ผลรวมของความคิดเห็นของท่านใช้ประโยชน์ในการศึกษา และวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาวนิตา ศิริจันทร์

นักศึกษาระดับปริญญาโท

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

แบบสอบถาม

การศึกษาวิจัย เรื่อง อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้เป็นแนวทางในการแก้ไขหรือสนับสนุนให้บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกิดการยอมรับในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบคำถามตามข้อเท็จจริงที่ท่านได้ประสบหรือมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่อง () ที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 30 ปี – 39 ปี
☐ 40 ปี – 49 ปี	☐ ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป

2. ระดับตำแหน่ง

☐ บริหาร	☐ อำนวยการ
☐ วิชาการ	☐ ทั่วไป
☐ พนักงานราชการ	☐ ลูกจ้างประจำ

3. ระยะเวลาในการรับราชการ (อายุราชการ)

☐ ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 5-10 ปี
☐ 11-15 ปี	☐ 16-20 ปี
☐ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	

4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	

5. ลักษณะงานที่รับผิดชอบ

☐ งานด้านปฏิบัติ	☐ งานด้านบริหารทั่วไป
☐ งานด้านวิชาการ	

6. หน่วยงานที่สังกัด

- () ส่วนกลาง
- () กองกลาง
- () กองการเจ้าหน้าที่
- () กองเกษตรสารนิเทศ
- () กองคลัง
- () กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
- () ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- () สถาบันเกษตรราชการ
- () สำนักกฎหมาย
- () สำนักการเกษตรต่างประเทศ
- () สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
- () สำนักตรวจราชการ
- () สำนักตรวจสอบภายใน
- () สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน
- () สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
- () สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร
- () สำนักพัฒนาระบบบริหาร

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่อง () ที่ถูกต้อง

1. ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์มี 5 ส่วน ส่วนใดในตัวเลือกไม่ใช่ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์
 - () หน่วยบำรุงรักษา(Maintenance unit)
 - () หน่วยความจำ(Memory unit)
 - () หน่วยคำนวณ และตรรกะ(Arithmetic and logic unit หรือ ALU)
2. อะไรที่ไม่เป็นฮาร์ดแวร์(Hardware) ทางคอมพิวเตอร์
 - () Printer
 - () Microsoft Windows
 - () Monitor

3. โปรแกรม Microsoft word ถือเป็นโปรแกรมประเภทใด

- () ซอฟต์แวร์จัดระบบฐานข้อมูล (Database management software)
- () ซอฟต์แวร์ทำการคำนวณ (Calculation software)
- () ซอฟต์แวร์จัดพิมพ์เอกสาร (Word processing software)

4. โปรแกรม Microsoft Paint ถือเป็นโปรแกรมประเภทใด

- () ซอฟต์แวร์จัดระบบฐานข้อมูล (Database management software)
- () ซอฟต์แวร์ทางกราฟฟิกส์ (Graphic software)
- () ซอฟต์แวร์ทำการคำนวณ (Calculation software)

5. โปรแกรมใดที่ใช้สำหรับทำตารางรายจ่าย คะแนนนักเรียน หรือพิมพ์เอกสารอย่างง่าย โดยไม่ต้องเขียน

โปรแกรม

- () Word
- () Excel
- () PowerPoint

6. โปรแกรมสำหรับพิมพ์เอกสารที่มากับ Windows ทุก version

- () Photoshop
- () ACDSEE
- () Notepad

7. โปรแกรมใดที่ใช้สำหรับทำเอกสาร รายงาน หรือบันทึก ในชุด Microsoft Office

- () Photoshop
- () PowerPoint
- () Word

8. โปรแกรมใดที่ใช้สำหรับทำ presentation ในชุด Microsoft Office

- () Excel
- () PowerPoint
- () Word

9. การยกเลิก Screen saver จะต้องเรียก Icon ใดใน Control panel มาแก้ไขตัวเลือก

- () Keyboard
- () Network
- () Display

10. Caps lock key หมายถึงเป็นชนิดใด

- () เป็นครึ่งอักษรตัวใหญ่
- () เป็นพิมพ์เปิดเครื่อง
- () เป็นครึ่งตัวเลข

11. Numlock key หมายถึงเป็นชนิดใด

- () เป็นครึ่งอักษรตัวใหญ่
- () เป็นพิมพ์เปิดเครื่อง
- () เป็นครึ่งตัวเลข

12. ปุ่ม Shut down คือปุ่มอะไร

- () เปิดใช้โปรแกรม
- () ปิดเครื่อง
- () สแกนไวรัส

13. Internet Explorer ใช้ทำอะไร

- () ตรวจสอบ Bad Sector
- () เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
- () บริการเมลฟรี

14. คำว่า WWW ย่อมาจากอะไร

- () Wing World Wide
- () World Wide Web
- () Wide World Web

15. LAN ระบบเครือข่าย (Network system) คืออะไร

- () การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน
- () กลุ่มของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับ Modem
- () กลุ่มของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อถึงกันหรือเชื่อมต่อกับศูนย์กลาง

ส่วนที่ 3 การยอมรับในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่อง () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- 1= เห็นด้วยน้อยที่สุด 2= เห็นด้วยน้อย 3= เห็นด้วยปานกลาง
4= เห็นด้วยมาก 5= เห็นด้วยมากที่สุด

การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ					
1.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้สามารถช่วยในการปฏิบัติงานของท่านให้มีความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น					
2.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้ช่วยให้ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือและมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น					
3.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้ช่วยให้ท่านค้นหาข้อมูลหรือเอกสารต่างๆ ได้รวดเร็วกว่าการค้นหาในรูปแบบเดิม					
4.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้ช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานสะดวกมากขึ้น					
5.เทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยงานนำมาใช้จะช่วยให้ท่านประหยัดแรงงานและมีเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อไปปฏิบัติงานในด้านอื่นๆ					

การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2. ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน					
1. ท่านได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการบันทึกและจัดทำข้อมูลในงานที่ท่านรับผิดชอบ					
2. ท่านได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดเก็บและค้นคืนเอกสาร เป็นต้น					
3. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายเพื่อให้บุคลากรได้รับข่าวสารต่างๆ อย่างทั่วถึง					
4. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศระบบเครือข่ายภายในองค์กร (Intranet) มาใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี					
5. ท่านใช้จดหมายไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ในการติดต่อสื่อสารทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงานเป็นประจำ					
3. ด้านนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์					
1. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน					
2. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการสนับสนุนครุภัณฑ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม					
3. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการกำหนดนโยบายให้มีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					

การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4.ท่านเห็นด้วยกับนโยบายการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด					
5.ท่านสามารถปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในเรื่องการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำมาใช้ในการปฏิบัติงานของท่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4. ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ					
1.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ					
2.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการจัดสรรงบประมาณทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสม					
3.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอ					
4.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานเสมอ					
5.ผู้บริหารมีการสนับสนุน และมีวิสัยทัศน์ที่ดีต่อการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กร					

ขอบคุณมากค่ะ

ผู้วิจัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นิตา ศิริจันทร์
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2551
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สถานที่ทำงาน	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์